

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0051/2014

27.1.2014

ДОКЛАД

относно положението на основните права в Европейския съюз (2012 г.)
2013/2078(INI)

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Луи Мишел

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ	40
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ И РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ	46
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ	51

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно положението на основните права в Европейския съюз (2012 г.)
2013/2078(INI)

Европейският парламент,

- като взе предвид преамбюла на Договора за Европейския съюз (по-нататък наричан Договор за ЕС) , по-специално тире 2 и тирета 4–7 от него,
- като взе предвид по-конкретно член 2, член 3, параграф 3, второ тире и членове 6 и 7 от Договора за Европейския съюз, както и членовете от ДЕС и ДФЕС, свързани със спазването, насърчаването и защитата на основните права в ЕС,
- като взе предвид Хартата за основните права на Европейския съюз от 7 декември 2000 г. (по-нататък наричана Хартата), прогласена на 12 декември 2007 г. в Страсбург и влязла в сила с Договора от Лисабон през декември 2009 г.,
- като взе предвид Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), съдебната практика на Европейския съд за правата на човека, конвенциите, препоръките, резолюциите и докладите на Парламентарната асамблея, на Съвета на министрите, на комисаря по правата на човека и на Венецианската комисия на Съвета на Европа,
- като взе предвид Европейска социална харта, преразгледана през 1996 г., както и съдебната практика на Европейския комитет по социалните права;
- като взе предвид конвенциите на ООН за защита на правата на човека и основните свободи,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, по която ЕС е страна, както и почти всички държави членки в него;
- като взе предвид ръководните принципи относно крайната бедност и правата на човека, приети на 27 октомври 2012 г. от Съвета на ООН по правата на човека (A/HRC/21/39);
- като взе предвид съобщенията на Комисията, озаглавени „Член 7 от Договора за Европейския съюз - зачитане и насърчаване на ценностите, на които се основава Съюзът“ (COM(2003)0606), „Стратегия за ефективно прилагане на Хартата на основните права от Европейския съюз“ (COM(2010)0573) и „Оперативни насоки за вземане под внимание на основните права в изготвяните от Комисията оценки на въздействието“ (SEC(2011)0567),
- като взе предвид заключенията относно дейностите и инициативите на Съвета по прилагането на Хартата на основните права на Европейския съюз, приета от Съвета на 23 май 2011 г. , и на насоките на Съвета относно методологичните

етапи, които трябва да се следват, за да се провери съвместимостта със зачитането на основните права от подготвителните органи на Съвета¹,

- като взе предвид доклада на Комисията за 2013 година относно доклада за 2012 година относно прилагането на Хартата на основните права на ЕС (COM(2013)0271), и придружаващите ги работни документи,
- като взе предвид Доклада за гражданството на ЕС за 2013 г., озаглавен „Граждани на ЕС: вашите права, вашето бъдеще“ (COM(2013)0269),
- като взе предвид „Стокхолмската програма – Отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите“²;
- като взе предвид съобщението на Комисията относно рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г. (COM(2011)0173) и заключенията на Европейския съвет от 24 юни 2011 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Стъпки напред в прилагането на националните стратегии за интегриране на ромите“ (COM (2013)0454) и предложението за препоръка на Съвета относно ефективни мерки за интегриране на ромите в държавите членки (COM (2013) 0460),
- като взе предвид Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 година относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право³,
- като взе предвид Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. за прилагане на принципа на равно третиране на лица, без разлика на раса или етнически произход⁴, Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите⁵ и предложението за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация (COM(2008)0426),
- като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни⁶,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията⁷,

---

¹ Документ 10140/11 на Съвета от 18 май 2011 г.

² ОВ С 115, 4.5.2010 г.

³ ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

⁴ ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22.

⁵ ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 26.

⁶ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁷ ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

- като взе предвид решенията и съдебната практика на Съда на Европейския съюз и съдебната практика на националните конституционни съдилища, които се позовават на Хартата при тълкуването на националното законодателство,
- като взе предвид речта на председателя Барозу за състоянието на Съюза, произнесена в Европейския парламент на 11 септември 2013 г. и речта на г-жа Рединг за Европейския съюз и принципите на правовата държава, произнесена на 4 септември 2013 г. в Центъра за европейски политически изследвания (CEPS) (Брюксел),
- като взе предвид писмото, изпратено на 6 март 2013 г. от министрите на външните работи на Германия, Дания, Финландия и Нидерландия до председателя на Комисията г-н Барозу, в което се призовава за създаване на механизъм за насърчаване на спазването на основните ценности в държавите членки,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 6 и 7 юни 2013 г. относно основните права и принципите на правовата държава и относно доклада на Комисията от 2012 г. относно прилагането на Хартата за основните права на Европейския съюз,
- Като взе предвид заключенията от конференцията „Европа на равнопоставени граждани: равенство, основни права и принципи на правовата държава“, организирана от ирландското председателство на Съвета на 9 и 10 май 2013 г.;
- като взе предвид Четвъртия годишен симпозиум на Агенцията за основните права на Европейския съюз (FRA) на 7 юни 2013 г., озаглавен „Насърчаване на принципите на правовата държава в ЕС“,
- като взе предвид проекта за заключения на Съвета относно оценката на работата на Агенцията за основните права на Европейския съюз от 13 септември 2013 г.,
- като взе предвид дейностите, годишните доклади, проучванията и становищата на FRA и по-специално годишния доклад за положението с основните права в ЕС през 2012 г.,
- като взе предвид съвместния доклад на FRA, ПРООН, Световната банка и Комисията, озаглавен „Положението на ромите в 11 държави — членки на ЕС – Преглед на резултатите от проучването“ публикуван през май 2012 г.,
- като взе предвид доклада, публикуван през април 2013 г., на специалния докладчик на ООН по човешките права на мигрантите относно управлението на външните граници на Европейския съюз и въздействието му върху човешките права на мигрантите,
- като взе предвид докладите и проучванията на неправителствени организации (НПО) по въпросите на правата на човека и съответните проучвания, поискани от комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, и особено проучването „Тристранна връзка между основните права, демокрацията и правовата държава в ЕС — към европейски механизъм от Копенхаген“,

- като взе предвид своите резолюции относно основните права и правата на човек, по-конкретно резолюцията си от 15 декември 2010 г. относно положението на основните права в Европейския съюз (2009 г.) – действително прилагане след влизането в сила на Договора от Лисабон¹ и резолюцията си от 12 декември 2012 г. относно положението на основните права в Европейския съюз (2010-2011 г.)²,
- като взе предвид резолюцията си от 22 април 2004 г. относно рисковете за нарушаване на свободата на изразяване и информация в Европейския съюз и особено в Италия (член 11, параграф 2 от Хартата за основните права)³,
- като взе предвид резолюцията си от 8 юни 2005 г. относно защитата на малцинствата и антидискриминационните политики в разширена Европа⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 10 юли 2008 г. относно преброяването на ромите в Италия на етническа основа⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 17 септември 2009 г. относно литовския Закон за защита на непълнолетни лица от вредното въздействие на публична информация⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 9 септември 2010 г. относно положението на ромите и свободата на движение в Европейския съюз⁷,
- като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2011 г. относно нарушаване на правото на свобода на изразяването и дискриминация на основата на сексуална ориентация в Литва⁸,
- като взе предвид резолюцията си от 9 март 2011 г. относно стратегията на ЕС за интеграция на ромите⁹,
- като взе предвид своята резолюция от 10 март 2011 г. относно закона за медиите в Унгария¹⁰,
- като взе предвид своята резолюция от 21 май 2013 г. относно хартата на ЕС: норми за свободата на медиите в Европа¹¹,
- като взе предвид своята резолюция от 24 май 2012 г. относно борбата срещу

¹ ОВ С 169 Е, 15.6.2012 г., стр. 49.

² Приети текстове от тази дата, P7_TA(2012)0500.

³ ОВ С 104 Е, 30.4.2004 г., стр. 1026.

⁴ ОВ С 124 Е, 25.5.2006 г., стр. 405.

⁵ ОВ С 294 Е, 3.12.2009 г., стр. 54.

⁶ ОВ С 224 Е, 19.8.2010 г., стр. 18.

⁷ ОВ С 308 Е, 20.10.2011 г., стр. 73.

⁸ ОВ С 136 Е, 11.5.2012 г., стр. 50.

⁹ ОВ С 199 Е, 7.7.2012 г., стр. 112.

¹⁰ ОВ С 199 Е, 7.7.2012 г., стр. 154.

¹¹ Приети текстове, P7_TA(2013)0203.

хомофобията в Европа¹ ,

- като взе предвид своята резолюция от 14 март 2013 г. относно засилването на борбата срещу расизма, ксенофобията и престъпленията от омраза² ,
- като взе предвид своята резолюция от 15 септември 2011 г. относно усилията на ЕС за борба с корупцията³ ,
- като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2013 г. относно организираната престъпност, корупцията и изпирането на пари: препоръки относно действията и инициативите, които следва да бъдат предприети (окончателен доклад)⁴ ,
- като взе предвид своята резолюция от 3 юли 2013 г. относно положението с основните права: стандарти и практики в Унгария (съгласно резолюцията на ЕП от 16 февруари 2012 г.)⁵ ,
- като взе предвид своята резолюция от 11 септември 2012 г. относно предполагаемо използване на европейски държави от ЦРУ с цел транспортиране и незаконно задържане на затворници: последващи мерки във връзка с доклада на временната комисия на Европейския парламент по предполагаемото използване на европейски държави от ЦРУ с цел транспортиране и незаконно задържане на затворници⁶ и последващата резолюция от 10 октомври 2013 г.⁷ ,
- като взе предвид своята резолюция от 11 септември 2013 г. относно застрашените от изчезване европейски езици и езиковото многообразие в Европейския съюз⁸ ,
- като взе предвид Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 1979 г.,
- като взе предвид Европейския пакт за равенство между половете (2011–2020 г.), приет от Съвета през март 2011 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 21 септември 2010 г., озаглавено „Стратегия за равенство между жените и мъжете 2010—2015 г.“ (COM(2010)0491),
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието срещу жени и домашното насилие от 7 април 2011 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 5 април 2011 г. относно приоритетите и

¹ ОВ С 264 Е, 13.9.2013 г., стр. 54.

² Приети текстове от тази дата, P7_TA(2013)0090.

³ ОВ С 51 Е, 22.2.2013 г., стр. 121.

⁴ Приети текстове, P7_TA(2013)0444.

⁵ Приети текстове от тази дата, P7_TA(2013)0315.

⁶ ОВ С 353 Е, 3.12.2013 г., стр. 1.

⁷ Приети текстове, P7_TA(2013)0418.

⁸ Приети текстове, P7_TA(2013)0350.

очертаването на новата политическа рамка на ЕС за борба с насилието срещу жени¹ и своята резолюция от 6 февруари 2013 г. относно 57-мата сесия на Комисията по статута на жените към ООН (КСЖ): премахване и предотвратяване на всички форми на насилие срещу жените и момичетата²,

- като взе предвид своята резолюция от 24 май 2012 г. с препоръки към Комисията относно прилагането на принципа за равно заплащане на мъжете и жените за равен труд или за труд с равна стойност³,
  - като взе предвид работни документи I и II относно положението с основните права в Европейския съюз през 2012 г. (докладчик Луи Мишел),
  - като взе предвид публичното изслушване, проведено на 5 ноември 2013 г. от комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи относно „Положението на основните права в Европейския съюз: как да се засилят основните права, демокрацията и правовата държава в ЕС“,
  - като взе предвид член 48 от своя правилник,
  - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становищата на комисията по заетост и социални въпроси и на комисията по правата на жените и равенството между половете (A7-0051/2014),
- A. като има предвид, че европейската интеграция е политически проект, роден от пепелищата на Втората световна война и от преследванията и репресиите срещу отделните хора, упражнявани от тоталитарни режими, и като има предвид, че целта ѝ е да приобщи трайно европейските държави към демокрацията и правовата държава с цел защитаване и насърчаване на правата на човека, основните права, равенството и защитата на малцинствата, въз основа на Всеобщата декларация за правата на човека, Европейската конвенция за правата на човека и други инструменти относно правата на човека и основните свободи, и да се избегне връщането към какъвто и да е авторитарен режим;
- Б. като има предвид, че отделният индивид, гражданин или пребиваващ на територията на Съюза, трябва да бъде в центъра на Европейския съюз, и че основните права предпазват личността от възможни намеси, злоупотреби и насилие от органите — на всички равнища — по отношение на личния му живот, и на свободите и правата му; и като има предвид, че зачитането и насърчаването на правата на човека, на основните свободи, демокрацията и на ценностите и принципите, установени в договорите на ЕС и в международните инструменти за защита на правата на човека (ВДПЧ, ЕСПЧ, Международния пакт за граждански и политически права, Международния пакт за икономически, социални и културни права, и др.), те трябва да бъдат в центъра на европейската интеграция;
- В. като има предвид, че Европейският съюз разработи основни достижения на

---

¹ ОВ С 296 Е, 2.10.2012 г., стр. 26.

² Приети текстове, P7_TA(2013)0045.

³ ОВ С 264 Е, 13.9.2013 г., стр. 75.

правото, които имат за цел да осигурят спазването, защитата и насърчаването на основните права, включително чрез развитието на критериите от Копенхаген, включването на членове 2, 6 и 7 в Договора за ЕС, Хартата на основните права, задължението за присъединяване към Европейската конвенция за правата на човека, както и чрез съответните разпоредби в националните правни уредби на държавите членки;

- Г. като има предвид, че с влизането в сила на Договора от Лисабон, Хартата преобразува ценностите и принципите в конкретни и противопоставими права, и като има предвид, че тъй като има същата стойност като Договора от Лисабон, Хартата се превърна в правно обвързваща за институциите, органите и агенциите на ЕС, така както и за държавите членки, в рамките на прилагането на законодателството на ЕС,
- Д. като има предвид, че трябва да се създаде, насърчи и укрепи истинска култура по отношение на основните права както в институциите на ЕС, така и в държавите членки, по-специално при въвеждането и прилагането на правото на Съюза, независимо дали във вътрешен план или в рамките на отношенията с трети държави; като има предвид, че прилагането на тези ценности и принципи следва да се основава също и на ефективно наблюдение на зачитането на основните, гарантирани в Хартата права, например при изготвянето на законодателните предложения; като има предвид, че други съображения не могат да имат предимство пред зачитането и гарантирането на посочените основни права, защото това би създавало риск от дискредитиране на ролята и образа на Европейския съюз по отношение на правата на човека, по-специално в отношенията му с трети държави,
- Е. като има предвид, че Европейският парламент действа въз основа на презумпция и взаимно доверие, че държавите — членки на ЕС, спазват демокрацията, правовата държава и основните права, както това е установено в ЕКПЧ и в Хартата на основните права на ЕС, особено във връзка с развитието на пространство на свобода, сигурност и правосъдие и действието на принципа на взаимното признаване;
- Ж. като има предвид, че принципът на взаимно признаване води до положение, в което хората могат да бъдат прехвърляни от една юрисдикция към друга без никакъв предварителен контрол на съответните решения по отношение на спазването на правата на човека ;
- З. като има предвид, че Съдът на Европейския съюз подчерта в съединени дела С-411/10 и С-493/10, че посочената презумпция за съответствие с основните права трябва да бъде оборима и че следователно съдиите трябва да проверят дали има основания да се счита, че съществуват системни недостатъци в съдебната система на другите държави членки;
- И. като има предвид, че следователно е необходимо да се гарантира, че националните органи разполагат с достатъчно налични доказателства, за да вземат информирано решение, като например дали съществуват или не системни недостатъци в съдебните системи на държавите членки;

- Й. като има предвид, че корупцията причинява социални вреди и води до нарушения на основните права, тъй като организирани престъпни групи я използват за извършване на други тежки престъпления като например трафик на хора; като има предвид, че ефективна, независима и безпристрастна съдебна система е от основно значение за правовата държава и за гарантиране на защитата на основните права и гражданските свободи в Европа;
- К. като има предвид, че Европейският съюз преминава през период на икономическа и финансова криза, но и на демократична и конституционна криза, както се вижда от неотдавнашните събития в някои държави членки, и като има предвид, че тези проблеми подчертаха липсата на подходящи инструменти за справяне с тази криза, както и липсата на политическа воля и трудностите при прилагането на механизмите на мониторинг, оценка и санкциониране, предвидени от действащите договори и по-специално изискванията по член 2 и член 7 от Договора за ЕС;
- Л. като има предвид, че Европейският парламент неколккратно е призовавал за укрепване на механизмите за гарантиране на спазването, защитата и насърчаването на ценностите на Съюза, установени в член 2 от Договора за ЕС и за справяне с кризисните ситуации в Съюза и в държавите членки, и като има предвид, че в момента се провежда дебат относно създаването на „нов механизъм“, като Комисията, Съвета и държавите членки се присъединиха към позицията на Парламента и на НПО по този въпрос;
- М. като има предвид, че Агенцията на Европейския съюз за основните права подчерта в основната част на годишния си доклад за 2012 г., посветен на „Европейският съюз като общност на ценности: защита на основните права във времена на криза“, че общото разбиране на ценностите, посочени в член 2 и на правните задължения, произтичащи от него, са стремеж, който призовава за установяване на постоянен диалог в рамките на ЕС;
- Н. като има предвид, че Комисията посочи, че желае да укрепи принципите на правовата държава в Европейския съюз и че тя би могла да предложи да се използват официални уведомителни писма в рамките на член 7, параграф 1 от Договора за ЕС, без да се променя Договорът; като има предвид, че Комисията също така посочи необходимостта от изменение на Договорите и събщи, че може да предложи изменения преди края на 2013 г. или в началото на 2014 г., за да организира дебат по време на изборите (включително и относно член 7) и да потърси общо съгласие относно тези предложения, чиято цел би следвало да е да гарантира, че политиката на ЕС по отношение на основните права в ЕС се основава на ясни правила и механизми, обективни показатели, данни и доказателства, които са прозрачни, справедливи и предвидими и предоставят стабилна защита на индивидуалните права, демокрацията и правовата държава;
- О. като има предвид, че всяко решение в тази област следва да позволи, във възможно най-кратки срокове да се осигури правилното прилагане на членове 2, 6 и 7 от ДЕС и да се гарантира, че всяко взето решение се основава на обективни критерии и оценка, и по този начин да се преодолеят критиките относно липсата

на показатели и критерии за оценка, разлики в третирането и политическа пристрастност;

- П. като има предвид, че в рамките на Европейския съюз и в държавите членки все още се извършват множество нарушения на основните права, както сочат (годишните и специалните) доклади на Комисията, на FRA, Съвета на Европа (годишни доклади и съдебни решения на Европейския съд по правата на човека, документи и доклади на Европейския комисар по правата на човека, документи на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа), документи на ООН (включително документи и доклади на Съвета на ООН по правата на човека, на върховния комисар на ООН по правата на човека, на специални докладчици и др.), документи на неправителствени организации (като Хюман Райтс Уоч, Амнести Интернешънъл, Институт Отворено общество, ИЛГА-Европа, Европейски съвет за бежанците и изгнаниците ECRE, Репортери без граници, Фрийдъм хаус и др.), и др.; като има предвид, че посочените нарушения изискват подходящ отговор от страна на Комисията, Съвета и държавите членки с оглед на тежкия им характер и честотата им;
- Р. като има предвид, че тези организации изразиха и докладваха своята загриженост, по-специално по отношение на положението на ромите, мигрантите, лицата, търсещи убежище, бежанците, малцинствата и ЛГБТ лицата, медиите и журналистите, действията на силите за сигурност, на полицията, на тайните служби, на разследванията, необходими с оглед подвеждането под отговорност и наказването на отговорните за нарушения на правата на човека, за участието на държавите в актове на изтезание и малтретиране в трети държави, за използването на получени по такъв начин доказателства, за условията за задържане и за лошото отношение към задържаните;
- С. като има предвид, че преамбюлът на Договора за Европейския съюз, членове 8, 9, 10, 19 и 21 от Хартата на основните права на ЕС, както и съдебната практика на Съда на ЕС, са признавали значимостта на основните социални права, чрез включването им във водещите принципи на правото на Съюза, като по този начин ясно посочиха, че ЕС трябва да гарантира основните права и свободи, като синдикалните права, правото на провеждане на стачка, правото на сдружаване, на събрания и др., във вида, в който са определени в Европейската социална харта и като има предвид, че член 151 от Договора за функционирането на Европейския съюз съдържа изрично позоваване на основните социални права, установени в Европейската социална харта;
- Т. като има предвид, че членове 2 и 3 от Хартата на основните права признават правото на живот и правото на лична неприкосновеност;
- У. като има предвид, че в Европейския съюз има около 100 милиона деца и около 80 милиона европейски граждани с увреждания; като има предвид, че лицата с увреждания, особено децата все още се сблъскват с липса на помощ и подкрепа за приобщаването им в училищата, с трудности в достъпа до сгради или услуги и с проблеми относно това да бъдат чути и да участват във вземането на решения, касаещи живота им; като има предвид, че като страна по Конвенцията на ООН за

правата на хората с увреждания, ЕС има задължението да насърчава, защитава и спазва правата на хората с увреждания, както са залегнали в Конвенцията, да приеме стратегия за изпълнение на Конвенцията и да гарантира, че политиките, както и действащото и бъдещото първично и производно право, са в съответствие с разпоредбите на Конвенцията;

- Ф. като има предвид, че жените и момичетата са основните жертви на насилието, основано на пола, като се има предвид, че според оценките, проведени в ЕС, 20—25 % от жените са били жертви на физическо насилие поне веднъж в живота си; като има предвид, че стотици хиляди жени, които живеят в Европа са били подложени на генитално осакатяване, а хиляди момичета са изложени на риск;
- Х. като има предвид, че жените в ЕС печелят с около 16 % по-малко на час от мъжете;
- Ц. като има предвид, че бедността, неравенството между половете и стереотипите по отношение на пола увеличават риска от насилие и други форми на експлоатация, включително трафик на жени и проституция, и възпрепятстват пълното участие на жените във всички сфери на живота;
- Ч. като има предвид, че основните свободи, правата на човека и равните възможности следва да бъдат гарантирани за всички граждани в Европейския съюз; като има предвид все пак, че защитата на националните малцинства и регионалните и малцинствени езици в разширения ЕС е основен проблем, който не може да бъде разрешен само чрез борба с ксенофобията и дискриминацията, но чрез приемането на специфични правни, лингвистични, културни, социални и т.н. режими и начини на третиране;
- 1. подчертава факта, че политическият, исторически и етичен проект на Европейския съюз съдържа ангажимент за обединяване на държави, които споделят и заедно насърчават общи европейски ценности, като установените в член 2 от Договора за ЕС и в Хартата на основните права, както и в ЕКПЧ, включително зачитането на човешкото достойнство, демокрацията, принципите на правовата държава, основните права, равенството, свободата, недопускането на дискриминация и защитата на малцинствата, които са тясно свързани помежду си и които се обуславят взаимно, и поради това счита, че основен стълб на европейската идентичност е и трябва да бъде насърчаването във вътрешен и в международен план на правата на човека, на основните свободи и на демокрацията, които представляват европейски ценности;
- 2. препоръчва Парламентът, Комисията и Съветът да признаят наличието на позитивни задължения за закрила и насърчаване на правата на човека; подчертава също така, че зачитането на основните права и свободи предполага действия на различни равнища; подчертава ролята, която изпълняват в тази област регионалните и местните органи, НПО и гражданското общество, и призовава Комисията и Съвета да подобрят сътрудничеството си с тези действащи лица;
- 3. припомня на институциите на Съюза и на държавите членки необходимостта да спазват задълженията си за зачитане на основните свободи и права; отбелязва, че

участието в международни договори за защитата и насърчаването на правата на човека може само да укрепи закрилата на основните права в ЕС;

4. осъжда тревожните тенденции, свързани с нарушения на основните права в Европейския съюз, по-специално по отношение на имиграцията и предоставянето на убежище, с дискриминация и нетърпимост, насочени най-вече към определени групи от населението (малцинства и мигранти), както и във връзка със сигурността и тероризма, свободата на печата, свободното движение в рамките на Съюза, социалните и синдикалните права; все по-често забелязва, че държавите членки възприемат поведение, което пречи на зачитането на тези основни права и свободи в държавите членки, по-специално по отношение на ромите, жените, ЛГБТ лица, търсещите убежище лица, мигрантите и други уязвими групи от населението;

Институционални въпроси

5. подчертава, че за Европейския съюз, за неговите институции и за държавите членки е от съществено значение да се гарантира спазването на общите европейски ценности, установени в член 2 от ДЕС и че е необходимо спешно да се приложат и приведат в действие всички инструменти в тази област, които понастоящем са предвидени от Договорите, както и да се подготвят необходимите изменения, които следва да се внесат в Договорите; подчертава, че задължението за изпълнение на критериите от Копенхаген не отпада след присъединяването, а остава валидно за държавите членки, че основните права са част от първичното право на Съюза и че те трябва да се спазват при прилагането на правото на Съюза от всеки един съд или орган, независимо дали на равнището на Съюза или на национално равнище; във връзка с това изразява съжаление по-конкретно за бавния ход на преговорите за присъединяване към ЕКПЧ и за това, че присъединяването на ЕС към ЕКПЧ все още не е приключило;
6. припомня на европейските институции и на държавите членки, че всяка политика, отнасяща се до основните права, следва на първо място да предотвратява извършването на нарушения, по-специално чрез достъпни инструменти за превенция и средства за правна защита преди да се вземе решение или мярка, с цел да се даде възможност за разглеждане и решаване на конкретни случаи във възможно най-кратък срок и по ефикасен, честен, справедлив и недискриминационен начин;
7. изразява своето убеждение, че гражданите са все по-ангажирани със спазването, защитата и насърчаването на основните права, както е видно от мобилизацията и повишеното внимание, което се отделя на случаите на нарушения, злоупотреби или неравнопоставеност в ежедневието, както и в знакови или добре известни случаи, благодарение също и на по-доброто разпространение на информация чрез новите технологии, социалните мрежи и медиите; припомня, че всяко нарушение, злоупотреба или неравнопоставеност подкопава демокрацията и принципите на правовата държава, както и доверието на гражданите в институциите и техните представители, по-специално лицата, които вземат решения относно политиките; подчертава, че институциите и лицата, които

вземат решения относно политиките, трябва да осъзнаят и подкрепят този демократичен процес, чрез създаване на нови механизми за диалог с гражданите и засилване на гражданския, парламентарния, съдебния и медийния контрол върху държавните органи, които трябва да бъдат по-открити и прозрачни, за да служат по-добре на интересите на гражданите;

8. счита, че с цел пълно използване на потенциала на Договорите, е необходимо:
- а) да се приключи процеса на присъединяване към Европейската конвенция за правата на човека и незабавно да се приведат в действие необходимите инструменти за цялостно изпълнение на това задължение, залегнало в Договорите, тъй като така на гражданите на Съюза ще се предостави допълнителен механизъм, чрез който те да упражняват човешките си права, наред с другото, чрез гарантиране на изпълнението от страна на държавите — членки на ЕС, на решенията на Европейския съд по правата на човека, и по-специално на „пилотните решения“; да се присъедини, в съответствие с призива на Съвета на Европа, към Европейската социална харта, подписана в Торино на 18 октомври 1961 г. и преразгледана в Страсбург на 3 май 1996 г.; и държавите членки да се присъединят и да ратифицират конвенциите на Съвета на Европа за правата на човека, да прилагат вече действащите инструменти на достиженията на правото на ЕС, както и да преразгледат клаузите за изключване, които могат да накърнят правата на техните граждани;
  - б) да се гарантира, че законодателните предложения и политики съответстват на Хартата и зачитат основните права, като се предприемат осезаеми стъпки, за да се гарантира, че на всеки един етап от съставянето на законодателството е извършена проверка за съответствие с Хартата, и че въздействието на законодателството на ЕС върху основните права и прилагането му от държавите членки са систематично разглеждани в докладите ѝ за оценка на прилагането на това законодателство, както и в годишния ѝ доклад относно мониторинга върху прилагането на правото на ЕС;
  - в) да гарантира, че Комисията, както и Съветът, когато той инициира законодателство, по целесъобразност, използват външния независим експертен опит на Агенцията за основните права (FRA);
  - г) да засили сътрудничеството между Комисията и държавите членки, както и с Европейския парламент и националните парламенти, за да подобрят прилагането на действащото законодателство на ЕС в областта на правата на човека;
  - д) да гарантира, че изготвянето и транспонирането на правото на ЕС, засягащо и развиващо основните права, е стабилно и осъществявано правилно, като се следва стриктна политика на оценка и мониторинг, и чрез сезиране на Съда на Европейския съюз за случаи на нарушения, по-специално в областите на компетентност на ЕС, като например недопускане на дискриминация, равенство, равенство на половете, увреждания, защита на данни, убежище и имиграция;
  - е) да гарантира насърчаването на подход, основан на спазването на принципите на правовата държава, който взема предвид начина на спазване на практика на

основните права;

- ж) да признае, че се изисква силна политическа воля за разрешаване на тези проблеми, особено във времена на икономическа и финансова криза;
- з) да укрепи и гарантира прозрачност в междуинституционалния диалог относно основните права или когато става въпрос за интересите на европейските граждани;
- и) да гарантира, че Комисията използва пълноценно действащите механизми и че предприема обективни оценки и разследвания, и започва производства за установяване на неизпълнение на задължения, при наличие на основателни предпоставки, с което се избягват двойните стандарти — винаги когато, при прилагането на законодателството на ЕС, държава членка наруши правата, залегнали в Хартата;
- й) да планира амбициозни, ефикасни и далновидни политики и програми за действие в областта на основните права и общите европейски ценности, по-специално с цел да се гарантира проактивното и системно съобразяване със задълженията на ЕС по отношение на борбата срещу дискриминацията и насърчаването на равенството, в съответствие с членове 8 и 10 от ДФЕС и в член 21 от Хартата;
- к) да се установи по-системно и координирано сътрудничество на всички равнища, по-конкретно със Съвета на Европа и други международни организации, в зависимост от техния специфичен опит и с цел да се избегне дублиране;
- л) да се оптимизира многообразието от вече налични механизми за предотвратяване на нарушаването на основни права в ЕС, справяне с нарушенията на основните права и избягване на търсенето на най-благоприятната правна система (forum shopping), и да се засили ролята, която могат да играят регионалните и местните органи, съвместно с организациите за защита на правата на човека;
- м) да се изготвят сравнителни и обобщаващи таблици по държави, въз основа на които Комисията следва да даде специфични за всяка държава препоръки относно политиката във връзка с основните права, както тя го прави относно икономическата политика на ЕС-27; до следващата среща на високо равнище на Европейския съвет Съветът би могъл да одобри или измени тези препоръки, както и предложенията на Комисията във връзка с очевидни нарушения на основните права;
- н) да се разработи механизъм за партньорски проверки с участието на националните органи за правата на човека, подобно на Комитета за подпомагане на развитието на ОИСР; всяка държава членка ще бъде обект на партньорска проверка веднъж на всеки три или четири години, като основните цели ще бъдат да се помогне на съответната държава да разбере по какъв начин би могла да подобри стратегията и структурите си по отношение на правата на човека; както и да определи и сподели добри практики в рамките на ЕС по отношение на политиката и стратегията във връзка с правата на човека;

- о) да се въведе „нов механизъм от Копенхаген“, който да гарантира спазването, защитата и насърчаването на основните права и ценностите на Съюза, посочени в член 2 от Договора за ЕС и в Хартата на основните права;
9. подчертава, че посоченият „нов механизъм от Копенхаген“, чиято цел е да установи ефективно и обвързващо наблюдение на спазването на критериите от Копенхаген от всяка държава членка, би могъл да бъде активиран незабавно въз основа на решение на Комисията с пълноправното участие на Парламента и че той следва:
- а) да определя показатели, въз основа на действащите или вече разработени и признати стандарти за основните права, като тези, разработени на равнището на ООН и Съвета на Европа, като отчита насоките на НПО, работещи в областта на правата на човека и основните свободи (FRA и Комисията);
- б) се базира на обективни и надеждни данни и информация, структурирани около такива показатели, които впоследствие ще се доразвиват чрез прозрачен и заслужаващ доверие процес (FRA, Комисията);
- в) да наблюдава положението в ЕС и в отделните държави членки, чрез редовен и обективен процес (FRA, Комисия, Съвет, Европейски парламент и национални парламенти);
- г) да извършва обективни, съпоставителни и редовни оценки, както използва систематизиране за всяко от основните права и/или области от теми, и за всяка държава членка, като същевременно се стреми да постигне максимална съпоставимост, също въз основа на данните и препоръките на съществуващите механизми за контрол на Съвета на Европа, ООН и на институциите и органите на ЕС, в допълнение към информацията, предоставена от организациите на гражданското общество (доклади от FRA, годишни доклади на Комисията, годишни доклади на Парламента, годишни доклади на Съвета), и въз основа на това издава препоръки;
- д) да установи европейски политически цикъл относно прилагането на член 2 от Договора за ЕС (демократията, принципи на правовата държава, основни права, равенство), който да организира посочените етапи на годишна и многогодишна база, както и междуинституционален годишен форум, който да е посветен на посочените европейски ценности, по-конкретно защитата на основните права;
- е) да събира всички съществуващи данни и анализи от национални, европейски и международни органи, за да гарантира, че наличната информация относно защитата на основните права, правовата държава, демокрацията и равенството е по-достъпна и видима;
- ж) да гарантира, че ГД „Правосъдие“ и работната група по основните права, правата на гражданите и свободното движение на хора в Съвета работят с парламентарната комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи за установяване на редовен структурен диалог между тези институции и организациите на гражданското общество относно въпросите на основните права

в ЕС;

- з) да разработи и приеме препоръки, както и ефективни и пропорционални санкции с действително възпиращ ефект (например временното спиране на ангажименти за предоставяне на средства от страна на европейските фондове, прилагането на някои актове и др.), за да се отговори на нарушенията на член 2 и член 7 от Договора за ЕС и да се гарантира, че установените в тях права се прилагат успешно;
  - и) да включи система за ранно предупреждение, политически и технически диалог, официални уведомителни писма и „процедура на замразяване“, за което вече Парламентът отправи призив, за да се гарантира, че държавите членки, при искане от страна на институции на ЕС, временно спират приемането на закони, които може да не вземат под внимание или да нарушат основните права и правовия ред в ЕС; Комисията следва да провежда заседания на техническо равнище със съответните служби на държавите членки, но да не приключва преговори в области на политиката, различни от свързаните с член 2 от ДЕС, до осигуряване на пълното съответствие с член 2 от ДЕС;
10. призовава Комисията, в сътрудничество с Агенцията за основните права, да приеме решение за установяване на такъв „нов механизъм от Копенхаген“, по подобие на направеното от нея в областта на наблюдението на корупцията в ЕС и в държавите членки, както и да преразгледа регламента за Агенцията за основните права с цел да ѝ предостави разширени правомощия и компетентност;
  11. призовава за създаване, за предпочитане съгласно междуинституционално споразумение, на „копенхагенска комисия“, съставена от независими високопоставени експерти по основните права, които да бъдат определени, наред с другото, от Парламента, чиято цел следва да е да гарантират съответствие на всички държави членки с общите ценности, установени в член 2 от ДЕС и постоянно съответствие с критериите от Копенхаген и да консултират и докладват по въпроси, свързани с основните права, до приемането на изменението на регламента за Агенцията за основните права, за да ѝ се позволи да упражнява по-широки правомощия относно контрола на дадени държави членки в областта на основните права, както неколккратно беше поискано от Парламента;
  12. препоръчва при наличието на риск от тежко нарушение на ценностите на Съюза да се стартира диалог между институциите на ЕС и засегнатата държава членка, както и възможност европейските институции да отправят препоръки, както това се предвижда от член 7, параграф 1 на Договора за ЕС; изцяло подкрепя предложението на Комисията да използва официални уведомителни писма в този контекст;
  13. приканва Комисията и Съвета заедно с Парламента да съставят контактна група за контрол на ефективното прилагане на ценностите на Съюза и конкретно за провеждане на съвместно оценяване на положението с основните права в конкретни случаи, които са посочени с безпокойство от някоя от трите институции на Съюза; призовава също тези институции да вземат предвид резолюциите на Съвета на Европа и решенията на Европейския съд по правата на

човека;

14. приветства изявленията на председателя на Комисията и заместник-председателя Рединг, в които се представя съобщение за евентуални изменения на Договорите, в допълнение към възможностите, предоставени от действащите Договори, и призовава компетентните си комисии да разгледат подробно следните предложения с цел засилване на защитата на основните права в Договорите на ЕС:
- преразглеждане на член 7 от Договора за ЕС като се добавя етап на „прилагане на член 2 от Договора за ЕС“ и се отдели фазата на „риска“ от тази на „нарушението“, като се предвидят различни прагове за мнозинството, укрепи се техническият и обективният анализ (а не само политическият), и се въведе засилен диалог с институциите на държавите членки, както и по-широк набор от подробни и предвидими санкции, приложими по време на процедурата;
  - позоваване на член 121 от Договора за функционирането на Европейския съюз за разделяне на по-силни и подробни механизми за координация и наблюдение на основните права;
  - разширяване обхвата на правните средства за защита и на правомощията на Комисията и на Съда на ЕС;
  - препратка в договорите към Агенцията за основните права, включително правно основание, което позволява изменение на регламента за създаване на Агенцията, не единодушно, както е понастоящем, а чрез обикновената законодателна процедура;
  - заличаване на член 51 от Хартата на основните права;
  - предоставяне на възможност на Парламента за започване на процедури за нарушение на член 2 от ДЕС на равни начала с Комисията и Съвета и възможност FRA да предостави специализираната си помощ, необходима за производството;
  - преразглеждане на изискването за единодушие в области, свързани със спазването, защитата и насърчаването на основните права, като равенството и недискриминацията (например, член 19 от ДФЕС);
- призовава също компетентните си комисии да изяснят прилагането и вероятното преразглеждане на процедурата, чрез която Парламентът може да задейства член 7 от ДЕС;
15. призовава Агенцията за основните права да създаде обществено достъпен уебсайт за събиране и обработване на информация и документи, свързани с въпросите на основните права, изготвен от ООН, Съвета на Европа, ОССЕ, НПО, FRA, Европейския парламент, съдилищата, комисии на националните парламенти, омбудсманите и т.н.; счита, че посочената информация следва да може да бъде открита по дата, държава, автор и право, за да предоставя източници и информация относно положението с основните права в ЕС и в неговите държави членки;

Специални права, въз основа на Хартата за основните права

Достойнство

16. изразява загриженост по повод продължаващите случаи на накърняване на човешкото достойнство в Съюза и в неговите държави членки, чиито жертви са малцинствата, по-специално ромското население, лицата, търсещи убежище, мигрантите, лицата, заподозрени във връзки с тероризма и лицата, лишени от свобода, както и уязвими групи и лица в положение на бедност; подчертава, че публичните органи трябва да спазват абсолютната забрана на изтезанията и на жестоко, нечовешкото или унижително отношение, да извършват бързи, ефективни и задълбочени разследвания на всяко нарушение и да подведат виновните под отговорност;
17. изразява загриженост относно многобройните случаи на малтретиране от страна на полицията и правоприлагащите органи и органите по поддържане на реда, по-конкретно по отношение на използването на прекомерна сила срещу участници в мирни демонстрации и журналисти, прекомерното използване на несмъртоносни оръжия като палки, гумени куршуми и електрошокови пистолети „Тасер“; призовава държавите членки да гарантират наличието на идентификационни елементи върху униформите на силите за сигурност и да не предоставят никаква възможност за безнаказаност; настоятелно призовава да се сложи край на полицейските проверки, основани на етническо и расово профилиране;
изразява загриженост относно налагането на все по-голям брой ограничения върху правото на събрания и мирни демонстрации, и изтъква, че правото на събрания, сдружаване и свобода на изразяване формират основата за правото на демонстрации; призовава държавите членки да не предприемат мерки, които биха заплашили или криминализирали упражняването на основните права и свободи, настоятелно ги призовава да вземат мерки, чрез които да гарантират, че до употребата на сила се прибегва единствено в изключителни и случаи и когато това е надлежно обосновано от реална и сериозна заплаха за обществения ред и припомня, че основната роля на силите на полицията е да гарантира сигурността и защитата на населението;
18. отново потвърждава своята подкрепа на европейската инициатива за гарантиране на основните права на лишените от свобода лица и за гарантиране на реинтеграцията на задържаните лица в обществото след тяхното освобождаване; изразява загриженост относно катастрофалното равнище на пренаселеност на затворите в много държави членки, лошите условия в затворите и лошото отношение към лишените от свобода лица, и призовава да се постави началото на европейска инициатива, която да гарантира прилагането на препоръките на Европейския комитет срещу изтезанията и на решенията на Европейския съд по правата на човека, включително от страна на полицията и имиграционните центрове, и психиатричните болници; препоръчва да се предприемат мерки за намаляване на пренаселеността на затворите, като например избягване на прекомерното налагане на мярка предварително задържане, предвиждане на алтернативни на задържането наказания, разглеждане на възможността за декриминализиране на някои деяния и/или намаляване на сроковете, през които

лицата могат да бъдат задържани, преди да им се повдигне обвинение;

19. подновява искането си за цялостно разследване на сътрудничеството на европейските държави в програмите на САЩ и ЦРУ за „извънредно предаване“, полетите и тайните затвори на територията на Съюза, и подчертава, че държавите членки трябва да извършат ефикасни, безпристрастни, задълбочени, независими и прозрачни разследвания, както и че няма да бъде оставено място за безнаказаност; припомня на държавите членки, че забраната на изтезанията е абсолютна и че следователно не може да има позоваване на държавна тайна, за да се ограничи задължението на държавите да разследват тежки нарушения на правата на човека; подчертава, че в случай на несъответствие с горепосоченото, репутацията на държавите членки и доверието в поетите от тях ангажименти за защита на основните права ще бъдат изложени на риск;
20. подчертава, че атмосферата на безнаказаност по отношение на програмата на ЦРУ направи възможно продължаването на нарушаването на основните права в политиките за борба срещу тероризма на ЕС и САЩ, както стана ясно от дейностите за масов шпионаж на програмата за наблюдение на Агенцията за национална сигурност на САЩ и разузнавателните органи в различни държави членки, които са в процес на разглеждане от Парламента; призовава за преразглеждане на законодателството относно агенциите на ЕС и държавите членки в областта на сигурността и разузнаването, което да се съсредоточи най-вече върху предварителния съдебен и парламентарен контрол, и правото на обжалване, както и върху коригирането на събраните, съхранявани или обработвани от тези агенции данни;
21. призовава онези държавите членки, които все още не са го направили, да транспонират изцяло и да въведат Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и да вземат подходящи мерки за гарантиране, че жертвите на трафика на хора получават адекватна подкрепа и защита, че трафикантите са преследвани и им се налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, като са взети също и превантивни мерки;
22. призовава държавите членки изцяло да транспонират Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, като вземат подходящи мерки за гарантиране на адекватна подкрепа и защита за жертвите на престъпления;
23. призовава за зачитане на достойнството в края на живота, по-специално като се гарантира, че предварителните волеизявления за медицински дейности (living wills) се признават и зачитат;
24. признава, че сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП) са съществен елемент от човешкото достойнство, който трябва да бъде разгледан в по-широкия контекст на структурната дискриминация и неравенството между половете; призовава държавите членки да гарантират СРЗП чрез Агенцията за основните права и Европейския институт за равенство между половете (EIGE), не на

последно място чрез осигуряване на програми и услуги за репродуктивно здраве, включително на видовете грижи и лекарства, необходими за доброволно семейно планиране и за здравето на майките и на новородените, както и като се поддържа вниманието върху политиките и/или законодателството, които могат да нарушат сексуалното и репродуктивното здраве и права;

Свободи

25. подчертава, че демокрацията и принципите на правовата държава се основават на зачитането на основните права и свободи, и че всяко действие или мярка срещу тероризма или организираната престъпност, както и международното сътрудничество с тази цел не трябва да нарушава европейските стандарти в областта на основните права, а трябва стриктно да ги спазва, по-конкретно по отношение на презумпция за невинност, справедлив съдебен процес, право на защита, неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни, и т.н.; подчертава необходимостта от по-строг демократичен контрол и защита, и зачитане на основните права в контекста на трансграничното сътрудничество в тези области, най-вече с оглед на все по-честото събиране и използване на лични данни от страна на органите; следователно призовава за приемането на мерки, гарантиращи неприкосновеността на личния живот и защитата на личните данни;
26. критикува факта, че стратегията за вътрешна сигурност (СВС) се фокусира върху сигурността в ущърб на гражданските свободи, основните права и приемането на превантивни мерки; изразява съжаление по повод разширяващата се пропаст между заявените цели и начини, у по който политиките действително се прилагат; счита, че Парламентът следва да изпълнява решаваща роля при оценката и определянето на политиките за вътрешна сигурност, като ес има предвид сериозните последици, които те оказват върху основните права и свободи на всички пребиваващи в Съюза лица, за да се гарантира демократичното наблюдение и демократичният контрол на политиките за сигурност, включително разузнавателните дейности, и при необходимост тяхното преразглеждане, с цел зачитане на правата на човека и основните свободи;
27. изразява загриженост относно разкритията на груби нарушения на правото на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни, извършени от тайните програми за масово наблюдение на европейските граждани, без съдебно разрешение за всеки отделен случай и без подходящ парламентарен контрол, въведен от европейски и неевропейски държави; осъжда посочените практики и настоятелно призовава държавите незабавно да прекратят нарушенията; призовава да се внесе пълна яснота относно съдържанието на тези програми, относно евентуалното международно сътрудничество в този контекст и те да бъдат незабавно преразгледани; подчертава, че ЕС и неговите държави членки трябва да предприемат категорични действия по отношение на държавите, които нарушават основното право на неприкосновеност на личния живот, като шпионират комуникациите на европейските граждани и на европейските институционални, политически и икономически представители и заинтересовани страни; изразява загриженост относно факта, че върху разузнавателните служби не беше упражнен демократичен, парламентарен и съдебен контрол, като

последните провеждаха тайни програми и операции без политическо одобрение; следователно призовава за неотложно преразглеждане на механизмите за съдебен и парламентарен контрол на тайните служби, така че да се гарантира, че разузнавателните служби се придържат към демокрацията, правовата държава, основните права, както се изисква от член 2 на ДЕС; осъжда тайното сътрудничество на частни предприятия в дейности по масово наблюдение; подчертава, че ЕС следва да реагира по-категорично и че следва да призове за предприемането на мерки на международно равнище с цел да се гарантира, че европейските правила за неприкосновеност на личния живот и защита на данните се прилагат и спазват, и следва да насърчава технологии, които гарантират поверителността на комуникациите в Европа;

28. изразява съжаление във връзка с това, че дискусиите относно приемането на проектите за регламент и директива относно защитата на личните данни са блокирани в Съвета, въпреки факта, че Парламентът изрази твърда подкрепа за по-строги правила; изразява съжаление относно взетото решение от Европейския съвет на 24—25 октомври 2013 г. за завършване на единния цифров пазар едва до 2015 г., като по този начин се забавя приемането на пакета за защита на личните данни, и призовава Съвета да постигне напредък в преговорите относно директивата и регламента за защитата на личните данни с цел приемане на пакета за защита на личните данни преди края на настоящия парламентарен мандат;
29. счита, че ЕС и неговите държави членки следва да приемат система за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности и разкриващи тежки нарушения на основните права от страна на разузнавателните служби, които са пренебрегнали демократичния, парламентарен и съдебен контрол;
30. подчертава, че бързо развиващият се цифров свят (включително засиленото използване на интернет, приложения и социални мрежи) изисква повишаване на защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот, за да се гарантира тяхната поверителност;
31. приветства все по-големия брой държави членки, които зачитат правото на създаване на семейство чрез брак, партньорство или регистрирано съжителство, както и на осиновяването, без дискриминация въз основа на сексуалната ориентация, и призовава останалите държави членки да предприемат подобни мерки; приветства неотдашното решение на Европейския съд по правата на човека по делото Валиантос и други срещу Гърция, в което се потвърждава, че граждански съюзи трябва да могат да сключват и двойките от един и същи пол; призовава Комисията и всички държави членки да предложат и приемат законодателство и политики за борба с хомофобията, трансфобията и престъпленията от омраза, и приветства публикуването на Становище № 2/2013 на Агенцията на Европейския съюз за основните права относно Рамковото решение относно расизма и ксенофобията — със специален акцент върху правата на жертвите на престъпления; призовава Комисията и всички държави членки да прилагат Директивата за свободното движение без дискриминация въз основа на сексуалната ориентация; подновява призива си към Комисията да предложи един амбициозен регламент относно взаимното признаване на правното действие на

документи за гражданско състояние;

32. изразява изключително безпокойство относно броя на самоубийства сред младите хора, жертви на хомофобия; припомня заключенията на проучването на Агенция на Европейския съюз за основните права относно ЛГБТ лицата, което показва, че 26 % от всички анкетирани са били подложени на насилие или заплашвани с насилие у дома или на друго място — данни, които достигат стойност до 35 % сред всички анкетирани транссексуални, докато 19 % от отговорилите са се почувствали дискриминирани на работното място или при търсене на работа, въпреки правната защита, предоставена от законодателството на ЕС; вследствие на това призовава Комисията да използва тези заключения като основа за всеобхватен европейски отговор на проблемите с основните права на ЛГБТ лицата, под формата на пътна карта на ЕС за равенство по отношение на сексуалната ориентация и половата идентичност, за което не веднъж Парламентът и НПО са призовавали;
33. изразява съжаление във връзка с факта, че процедурите за законно признаване на пола на транссексуалните лица в 14 държави членки все още включват задължителна стерилизация; призовава държавите членки да преразгледат тези процедури, така че те да спазват напълно правото на транссексуалните лица на достойнство и на физическа неприкосновеност; поздравява Комисията и ангажимента ѝ да работи със Световната здравна организация за премахване на разстройствата на половата идентичност от списъка на психическите и поведенческите разстройства и да гарантира те да бъдат класифицирани като непатологични при преговорите по единадесетата версия на Международната класификация на болестите (МКБ-11);
34. признава свободата на мисълта, съвестта и религията, свободата на хората да вярват или не, да практикуват избраната от тях религия и да променят своята религия; осъжда всяка проява на дискриминация или нетърпимост и счита, че секуларизмът, определен като строгото разделение между нерелигиозните политически органи и религиозните органи, както и безпристрастността на държавата, са най-добрият начин да се гарантира недискриминация и равнопоставеност между религиите, както и между вярващите и невярващите; призовава държавите членки да защитават свободата на религия или убеждения, включително свободата на лицата, които не са религиозни, да не бъдат обект на дискриминация в резултат от прекомерното освобождаване на религиите от законодателството относно равенството и недискриминацията;
35. припомня, че националните закони, които криминализират богохулството, ограничават свобода на изразяване на мнение относно религиозни или други вярвания, че те често се прилагат с цел преследване, малтретиране или сплашване на лица, принадлежащи към религиозни или други малцинства, както и че могат да имат сериозен възпиращ ефект върху свободата на изразяване и свободата на религията или убежденията; препоръчва на държавите членки да декриминализира подобни нарушения;
36. изразява съжаление във връзка с факта, че младите хора в някои държави членки

все още са преследвани и са осъждани на лишаване от свобода, тъй като правото на отказ от военна служба поради убеждения все още не е признато по подходящ начин и призовава държавите членки да преустановят преследването и дискриминацията срещу възраженията по съвест;

37. припомня, че свободата на словото, информацията и медиите са от основно значение за осигуряване на демокрацията и принципите на правовата държава и отново отправя призив към Комисията за преразглеждане и изменение на директивата относно аудиовизуалните медийни услуги в съответствие с насоките, определени от Парламента в неговия доклад по този въпрос; остро осъжда насилието, натиска или заплахите срещу журналистите и медиите, включително във връзка с оповестяването на техните източници и на информация за нарушения на основни права от страна на правителства и държави; призовава институциите на Съюза и държавите членки да спазват, гарантират, защитават и насърчават основното право на свобода на изразяване и на информация и следователно да се въздържат от използване и създаване на механизми, които пречат на тези свободи;
38. изразява загриженост относно въздействието на икономическата криза в Европа върху собствеността на медиите и изгледите за приватизация на публични медийни услуги в някои държави членки; призовава държавите членки да защитават независимостта на публичните медийни услуги и да се придържат към институционалния си дълг за закрила на медийния плурализъм и за предоставяне на висококачествена, разнообразна, точна и надеждна информация; счита, че собствеността и управлението на медиите следва винаги да бъдат прозрачни и неконцентрирани; подчертава, че прозрачността при собствеността на медиите е от особено значение за контрола на инвестициите в медиите в рамките на ЕС и инвеститорите извън ЕС, упражняващи все по-голямо влияние върху информацията, която се предоставя на държавите членки;
39. подчертава, че е важно да се зачитат и защитават правата на бежанците и мигрантите и подчертава, че следва да се обърне специално внимание на жените и децата мигранти; изразява загриженост относно многобройните случаи на нарушение на правото на убежище и задължението за гарантиране на защита в случай на принудително отвеждане, експулсиране или екстрадиране на мигрант; подчертава задължението за спазване на международните конвенции за правата на човека, по-специално на Конвенцията на ООН за статута на бежанците, и на принципа за неотблъскване, и задължението за предоставяне на помощ на хората в морето, които рискуват живота си, за да стигнат до ЕС, както и за подготвяне на условия за прием и процедури, зачитащи достойнството и основните права на тези хора; призовава ЕС и държавите членки да изменят или преразгледат всеки законодателен акт, който предвижда санкции за оказване на помощ на бедстващи мигранти по море; призовава Комисията да преразгледа Директива 2002/90/ЕО на Съвета, която определя санкциите в случай на подпомагане на незаконното влизане, преминаване и пребиваване, за да се изясни обстоятелството, че оказването на хуманитарна помощ на мигранти по море, които са в опасност, трябва да бъде приветствано, а не представлява действие, което следва да води до каквато и да е форма на санкции;

40. приветства завършването на Общата европейска система за убежище (ОЕСУ) и призовава държавите членки да направят необходимите законодателни и административни реформи, за да я прилагат ефективно с цел гарантиране на това, че ОЕСУ е създадена така, както е планирана, осигурява по-добър достъп до процедурата за предоставяне на убежище за търсещите закрила, води до по-справедливи, по-бързи и по-качествени решения за предоставяне на убежище и осигурява достойни и добри условия както за тези, които кандидатстват за убежище, така и за тези, на които е предоставена международна закрила в рамките на ЕС; въпреки това изразява съжаление във връзка с факта, че децата все още могат да бъдат задържани и призовава за тяхното системно изключване от ускорените процедури; повтаря призива си към Комисията да изготви стратегически насоки, основани на най-добрите практики с цел установяване на общи минимални стандарти за приема и защитата на непридружени деца; подчертава факта, че процесуалните гаранции трябва да бъдат адекватни и подходящи; призовава за прилагане на неотдавнашното решение на Съда на Европейския съюз, което гласи, че ЛГБТ кандидати за убежище могат да представляват особена социална група, която има опасност да бъде преследвана въз основа на тяхната сексуална ориентация, и че съществуването на предвиждане на лишаване от свобода в държавата на произход, санкциониращо хомосексуални действия, може да представлява акт на преследване само по себе си;
41. осъжда факта, че голям брой мигранти продължават да умират в морето при опит да достигнат до ЕС, въпреки наличието на различни и многобройни технически средства, предоставени от държавите членки и Европейския съюз, за наблюдение и контрол на външните граници на ЕС; изисква ЕС и неговите държави членки да изпълняват препоръките, съдържащи се в резолюцията, приета от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа на 24 април 2012 г., озаглавена „Човешки жертви в Средиземно море: кой е отговорен?“¹; приветства решението на Съда, отменящо Решение 2010/252/ЕС на Съвета;
42. подчертава уязвимостта на лицата, които преминават южната морска граница на Европа, призовава за практично решение на общия проблем с имиграцията в средиземноморския регион при пълно спазване на принципа за неотблъскване и призовава държавите членки и институциите на ЕС като абсолютен минимум да вземат предвид последните становища на Агенция на Европейския съюз за основните права относно начина за най-добра защита на основните права на мигрантите в контекста на морско наблюдение;
43. приветства наръчника относно европейското законодателство, свързан с убежището, границите и имиграцията, изготвен от Агенция на Европейския съюз за основните права заедно с Европейския съд по правата на човека, като конкретен принос в помощ на юристите в Европа при подкрепа на основните права и правата на човека;
44. призовава държавите — членки на ЕС и Съвета да ускорят работата на работната група за средиземноморския район, за да се гарантира значително увеличаване на

---

¹ Резолюция 1872(2012) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, приета на 24 април 2012 г.

спасителния морски капацитет и за стартиране на всеобхватен план относно миграцията и убежището, основан на солидарност и споделяне на отговорност, като се поставя акцент върху всички съответни аспекти, като например преразглеждане на законодателството на ЕС и на държавите членки, което разрешава криминализирането на хуманитарната помощ за бедстващи в морето лица, развитието на безопасни и законни пътища за бежанците и мигрантите към Европа, както и сътрудничество за развитие с трети държави за укрепване на демокрацията, основните права и принципите на правовата държава, за да се гарантира, че трагедии, като тези в Лампедуза повече няма да се случват;

45. осъжда все по-честите случаи на нарушенията на основните права на мигрантите, по-специално на онези, които са експулсирани в държави извън ЕС, като беше подчертано от специалния докладчик на ООН по правата на човека на мигрантите в неговия специален доклад, публикуван на 24 април 2013 г.¹, както и в доклада на Агенцията на Европейския съюз за основните права²; във връзка с това подчертава необходимостта от реална оценка на Директивата за връщането, споразуменията за обратно приемане, както и на действията на Фронтекс по отношение на зачитането на основните права; призовава Комисията да предостави конкретно продължение на своя доклад от 2011 г., с който се критикуват мерките на ЕС за реадмисия и споразуменията с държави извън ЕС; осъжда рестриктивните политики на държавите членки по отношение на издаването на визи за граждани на някои определени държави извън ЕС;
46. призовава държавите членки да приемат политики, насърчаващи законната миграция, и да ратифицират Международната конвенция за защита на правата на всички работници мигранти и членовете на техните семейства;

Равенство

47. подчертава, че принципите на човешко достойнство, равенството пред закона и забраната на дискриминация на каквото и да било основание са едни от основите на демократичното общество; счита, че Съюзът и държавите членки следва да увеличат своите мерки за насърчаване на равенството, борбата срещу дискриминацията и защитата на културното, религиозното и езиковото многообразие, както и своите мерки, свързани с равенството между половете, правата на детето, правата на възрастните хора, правата на лицата с увреждания, правата на ЛГБТ лицата и правата на лицата, които принадлежат към национални малцинства;
48. призовава държавите членки да приемат национална законодателна рамка за справяне с всички форми на дискриминация и да гарантират ефективното прилагане на действащата правна рамка на ЕС, включително като започнат производства за установяване на неизпълнение на задължения; изразява

---

¹ Регионално проучване: управление на външните граници на Европейския съюз и неговото въздействие върху човешките права на мигрантите, Доклад на специалния докладчик на ООН по човешките права на мигрантите Франсоа Крепо, 24 април 2013 г., A/HRC/23/46.

² Доклад на Агенцията на Европейския съюз за основните права относно основните права по южните морски граници на Европа, март 2013 г.

съжаление във връзка със застоя на преговорите в Съвета относно предложението за директива за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, и повтаря призива си към Съвета да приеме предложението; приветства позицията, изразена от литовското председателство на Съвета, за подкрепа на предложението и призовава останалите държави членки да последват този пример; в тази връзка приветства становището на Агенцията на Европейския съюз за основните права №1/2013 относно положението, свързано с равенството в Европейския съюз десет години след първоначалното прилагане на директивите за равенството; счита, че дискриминацията на лингвистична основа следва също да бъде разгледана;

49. припомня своята резолюция от 25 октомври 2011 г. относно мобилността и интеграцията на хората с увреждания и Европейската стратегия за хората с увреждания за периода 2010 — 2020 г.¹, която призовава за пълно спазване на Хартата на основните права на Европейския съюз;
50. изразява безпокойство относно факта, че хората с увреждания продължават да бъдат изправени пред дискриминация и изключване, което възпрепятства тяхната възможност да упражняват основните си права наравно с останалите; призовава институциите и държавите — членки на ЕС да продължат да прилагат Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) в съответните им области на компетентност; отбелязва, че по-нататъшното разработване на законодателството и политиките на ЕС в областта на недискриминацията би могло да изпълни роля в процеса на хармонизация на законодателството с КПХУ в рамките на ЕС, например по отношение на равенството пред закона; насърчава държавите членки да разработят адекватно обезпечени с ресурси политики за по-добро интегриране на хората с увреждания и за улесняване на техния достъп до жилищно настаняване, образование, пазар на труда, обществен транспорт и съоръжения, както и участие в политическия процес, по-специално като премахнат правната и практическа дискриминация и ограничения пред правото им да избират и да бъдат избирани; изразява съжаление във връзка с факта, че някои хора с увреждания са принудени да живеят в специализирани заведения поради липсата на алтернативи в рамките на дадена общност и призовава държавите членки да подкрепят мерки, които позволяват на повече хора с увреждания да водят независим начин на живот;
51. призовава Комисията да проведе всеобхватен преглед на законодателството и политиките на ЕС, за да направи оценка на тяхното съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания; счита, че законодателните процедури и разработването на политиката на ЕС следва да бъдат адаптирани така, че да гарантират спазването на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания и да осигуряват прилагането ѝ; призовава Комисията да приеме специални насоки за оценка на въздействието за тази цел и да представи на Парламента проект на доклад за напредъка на ЕС относно прилагането на КПХУ в ЕС; счита, че Парламентът следва да провежда редовни

---

¹ ОВ С 131 Е, 8.5.2013 г., стр.9.

разисквания и да формулира препоръки чрез резолюция относно постигнатия напредък във възможностите за хората с увреждания да се ползват от правата, залегнали в КПХУ на ООН, включително въз основа на доклада на Комисията; подкрепя продължаващите инициативи за създаване на работна група, включваща различни комисии в Парламента във връзка с прилагането на КПХУ на ООН, за да се осигури изчерпателност и последователност на действията на Парламента по наблюдение и подкрепа на прилагането на Конвенцията;

52. призовава държавите членки и Комисията да защитават, насърчават и прилагат правата на децата във всички вътрешни и външни действия и политики, които имат въздействие върху тях; изразява безпокойство във връзка с децата, които страдат от насилие и сексуална експлоатация и призовава държавите членки да завършат транспонирането на Директива 2011/92/ЕС относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография; призовава държавите членки, Комисията и Агенцията на Европейския съюз за основните права да продължават усилията си за оценка на начина, по който се третират децата в хода на съдебни производства; счита, че в случай на раздяла или развод на родителите винаги трябва да се взема под внимание зачитането на висшия интерес на детето и че всяко дете трябва да може да поддържа редовни отношения и преки контакти с двамата си родители;
53. изразява загриженост във връзка с положението на ромите в ЕС и многобройните случаи на преследване, насилие, стигматизиране, дискриминация, отстраняване, преселване и принудително изселване, незаконно регистриране и етническо профилиране от страна на правоприлагащите органи, които противоречат на основните права и на правото на Европейския съюз; отново заявява своята позиция, посочена в резолюцията от 12 декември 2013 г. напредъка при прилагането на националните стратегии за интеграция на ромското население¹ и призовава още веднъж за ефективното прилагане на стратегии за насърчаване на действително приобщаване и за засилени и уместни действия за насърчаване на интеграцията, особено в областта на основните права, образованието, заетостта, жилищното настаняване и здравеопазването, както и за борба с насилието, изказванията, подбуждащи към омраза и дискриминацията на ромите; призовава за прекратяване на незаконното насилствено изселване, разрушаването на населени места без да бъдат предоставени алтернативни жилища, както и на сегрегацията на ромските деца в училищата и незаконното им настаняване в специални училища; призовава държавите членки да използват в по-голяма степен средствата от ЕС, предоставени на тяхно разположение за изпълнението на проекти за интеграция в сътрудничество с местните органи в ежедневно управление на новопристигналите на техните територии лица;
54. призовава Комисията и държавите членки да предоставят ефективен отговор на изключването на ромите, като разработят интегрирани политики и изпълняват определените в стратегиите мерки, поставяйки акцент върху антидискриминационни мерки и мерки, насочени към повишаване на тяхната пригодност за заетост и достъп до пазара на труда в сътрудничество с

---

¹ Приети текстове, P7_TA(2013)0594.

представители на ромското население, като същевременно осигуряват и тяхното пълноценно участие в управлението, наблюдението и оценката на проекти, които засягат техните общности, както и отпуснат за тази цел достатъчно бюджетни средства, като осигурят ефективното им изразходване; призовава Комисията и Агенцията на Европейския съюз за основните права да представят общи, сравними и надеждни показатели за наблюдение на напредъка в държавите членки;

55. счита, че Комисията следва да предприема строги мерки при случаи на нарушаване на основните права на ромите в държавите членки, по-специално като започва производства за установяване на неизпълнение на задължения, когато не могат да им осигурят достъп и упражняване на икономическите и социалните права, правото на свобода на движение и пребиваване, правото на равенство и недискриминация и правото на защита на личните данни; призовава Комисията да създаде механизъм за наблюдение на престъпления от омраза срещу роми и призовава Комисията и държавите членки да разрешат проблема с липсата на регистриране на ражданията и на издаването на свидетелства за раждане на ромите, които пребивават в ЕС; отново повтаря призива си за целеви подход към социалното приобщаване на ромските жени, за да се избегне множествената дискриминация; призовава за това, Рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите да бъде развита в пълноценна европейска стратегия;
56. подчертава, че е от съществено значение основните права и свободи на лица, които принадлежат към национални или етнически, религиозни или езикови малцинства, да бъдат спазвани; изразява загриженост във връзка с факта, че в ежедневието хората, принадлежащи към тези малцинствени общности, са изправени пред пречки в правосъдието, здравеопазването и социалните услуги, както и в образованието и културата, и че това накърнява правата и достойнството им като човешки същества и граждани на Съюза и води до ситуации, при които те биват третирани като граждани „втора категория“ от националните органи на собствените им държави членки; счита, че тези малцинства имат специфични нужди, различни от тези на други малцинствени групи, че публичните политики следва да бъдат по-целенасочени и че самият Съюз трябва да се погрижи за тези нужди по по-подходящ начин;
57. счита, че не съществува универсално решение за подобряване на положението на тези малцинства във всички държави членки, но че следва да бъдат разработени някои общи и минимални цели за публичните органи в ЕС, като се вземат предвид съответните международни правни норми и съществуващите добри практики; призовава държавите членки да осигурят това, че техните правни системи гарантират, че срещу лица, принадлежащи към признато национално малцинство, не се извършва дискриминация, и да приемат подходящи мерки за насърчаването на действително равенство въз основа на съответните международни норми и добри практики, наред с другото, Рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства; призовава Комисията да установи стандарт на политика за защита на националните малцинства, включително коренните, традиционни етнически и езикови общности, като се има предвид, че те съставляват повече от 10% от населението на ЕС, с цел да се избегне прилагането

на двойни стандарти, които различават държавите кандидатки от държавите членки; подчертава необходимостта от всеобхватна система на ЕС за защита на традиционните национални малцинства, регионалните езикови групи и автономните райони, придружена от действащ механизъм за наблюдение по примера на Рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите; призовава държавите членки да предоставят изчерпателни данни относно нарушенията на основните права на малцинствата, с цел да могат Агенцията на Европейския съюз за основните права и ЕС да осигурят събиране на данни и докладване;

58. посочва, че позитивните мерки, приложени с цел защита на лица и групи от малцинствата, насърчаването на тяхното подходящо развитие и гарантирането на еднакви права и отношение с тези на останалото население в областта на администрацията, политиката, икономиката, социалната и културната сфера, както и в други области, не следва да се считат за дискриминация;
59. осъжда насилието по расистки, антисемитски, хомофобски/трансфобски и ксенофобски подбуди, както и насилието срещу мигранти, религиозни малцинства и етнически групи, което достигна тревожни нива, по-специално в интернет, при липсата на категорични действия от страна на органите за борба с този вид насилие; призовава държавите членки да прилагат Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право, да предприемат действия срещу дискриминацията, да гарантират разследването на изказвания, внушаващи омраза, и на престъпления от омраза, да приемат наказателно законодателство, забраняващо подбуждането към омраза на всички основания, включително сексуална ориентация, и да гарантират наличието на ефективна защита срещу расизма, антисемитските и антициганските настроения, ксенофобията и хомофобията, както и предоставянето на подходяща помощ на жертвите; призовава Комисията да започне производство за установяване на неизпълнение на задължения срещу държавите членки, които не прилагат правилно Рамковото решение от 1 декември 2014 г.; призовава за преразглеждане на Рамковото решение, за да се гарантира, че то обхваща също така и изказвания, внушаващи омраза, и актове на антисемитизъм, ислямфобия и религиозна нетърпимост, антицигански настроения, хомофобия и трансфобия, и да се засили прилагането му; напълно подкрепя инициативата, подета по време на ирландското председателство на Съвета, за засилване на борбата срещу нетолерантността и призовава Съвета да продължи конструктивната работа;
60. призовава Комисията и държавите членки да започнат координирани и всеобхватни действия за систематична борба и предотвратяване на престъпленията от омраза в ЕС и да дадат гласност на престъпленията от омраза чрез данни, като гарантират, че тези данни са сравними, за да може да се направи общ преглед на положението в ЕС, като работят съвместно с Агенцията на Европейския съюз за основните права за подобряване на събирането и хармонизирането на данните за престъпления от омраза; осъжда изказванията, внушаващи омраза и заклеймяващи групи от хора въз основа на техния социален, културен, религиозен или чуждестранен произход, както и изказванията,

подбуждащи към расова омраза, особено когато са направени от публични личности; посочва Становище 2/2013 на Агенцията на Европейския съюз за основните права по Рамковото решение относно расизма и ксенофобията и подчертава необходимостта да се гарантира спазване на правата на жертвите на престъпления, особено в случаите на престъпления от омраза;

61. призовава държавите членки, като признават, че в борбата срещу дискриминацията образованието е от жизненоважно значение, да гарантират, че стратегиите им за интеграция са фокусирани върху реформирането на националните учебни програми, за да включат в тях материали за ксенофобията, расизма и антициганските настроения и да ги определят като форма на дискриминация при публично обсъждане още от ранна възраст;
62. настоятелно призовава ЕС и държавите членки да:
  - гарантират равнопоставеност между жените и мъжете и да предотвратяват, да се борят и да преследват всички форми на насилие срещу жените като нарушение на основните права, като същевременно осигуряват подкрепа и защита за жертвите;
  - подпишат и ратифицират Конвенцията на Съвета на Европа относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жени и домашното насилие (Истанбулската конвенция) и да създадат системи за събиране на данни, за да подкрепят страните по Конвенцията, като им предоставят точни и сравними данни относно размера, формите и последиците от насилието срещу жени;
  - ускорят усилията си за постигане на целите на Европейския пакт за равенство между жените и мъжете (2011—2020 г.) и да предприемат подходящи мерки за справяне с всички форми на пряка и непряка дискриминация срещу жени, по-специално разликата в заплащането според пола, професионалната сегрегация, стереотипите и всички форми на насилие срещу жените, като се има предвид, че жените продължават да бъдат обект на множествена дискриминация в различни области на всекидневния живот въпреки действащото законодателство относно борбата с дискриминацията;
  - насърчават образованието във връзка с равенството между половете, интегриране на принципа за равенство между половете и достатъчно механизми за наблюдение на прилагането на политиката на ЕС по отношение на половете;
  - засилят усилията си за борба с трафика на хора, в опит да се сложи край на сексуалната експлоатация, която засяга по-специално жените, и принудителния труд;
  - гарантират правилно прилагане на действащите директиви относно равенството между половете, включително като започват производства за установяване на неизпълнение на задължения;
  - предложат европейска стратегия за борба с насилието срещу жените, с което да се продължи изпълнението на поетия ангажимент в тази област и което ще отговори на многобройните искания от страна на Парламента; в тази връзка приветства

кампанията на Комисията за нулева толерантност на насилието срещу жени; въпреки това призовава за по-голяма активност, включително стратегия за целия ЕС за прекратяване на насилието срещу жени, както беше обявено в заключенията на Съвета от март 2010 г., съдържаща правно обвързващи инструменти и действия за повишаване на осведомеността;

- оставят на дневен ред въпроса за насилието срещу жените – включително насилието в близки взаимоотношения, сексуалното насилие (изнасилване, сексуално посегателство и тормоз), сексуалната експлоатация и вредните традиционни практики като принудителните бракове и „престъпленията на честта“, тъй като насилието, основано на пола, е едновременно следствие от неравенството между жените и мъжете и пречка за равенството. Поради това не следва да се толерира.
  - прилагат политика на нулева толерантност към гениталното осакатяване на жени;
  - предприемат мерки и да започнат изпълнението на проекти за по-добро съвместяване на професионалния и семейния живот за жените от всички поколения, като същевременно приветства решението 2014 година да бъде обявена за Европейска година на съвместяването на професионалния и семейния живот;
63. призовава Комисията и държавите членки да вземат под внимание потребностите на жените и въпросите, които са повод за загриженост сред тях, наред с другото и чрез сътрудничество с неправителствени организации на гражданското общество и на жените, при изготвянето на законодателството и анализирането на състоянието на основните права в ЕС; подчертава значението на мониторинга и оценката на прилагането на европейското законодателство, свързано с равенството между половете в държавите членки;
64. призовава държавите членки да гарантират достойни трудови възнаграждения и пенсии, да намалят разликата в заплащането на жените и мъжете, да създадат повече висококачествени работни места за жени, както и да предоставят възможност на жените да се възползват от публични услуги с висок стандарт и да подобрят разпоредбите, свързани със социалното благополучие;
65. призовава държавите членки да предприемат действия за справяне с икономическите и социалните причини, които създават условия за насилие срещу жените, като например безработицата, ниските заплати и пенсии, недостигът на жилища, бедността, както и липсващи или неподходящи обществени услуги, по-специално здравеопазване, образование и социално осигуряване;
66. призовава Комисията да засили своите усилия срещу нарушенията на основните права на младите момичета, по-специално срещу индустрията, която възприема младите момичета като сексуален обект и която предизвиква увеличаване на сексуалния трафик на млади момичета в рамките на ЕС;
67. призовава държавите членки да гарантират прилагането на национални стратегии за зачитане и защита на сексуалното и репродуктивното здраве на жените и

техните права в тази област (СРЗП); подчертава ролята на Съюза за повишаване на осведомеността и насърчаване на най-добрите практики по този въпрос, като се има предвид, че здравето е основно право на човека, абсолютно необходимо за упражняването на други права на човека;

68. призовава Комисията да представи предложение за правна рамка, свързана с множествената дискриминация и междусекторната дискриминация;
69. счита, че недостатъчното представителство на жените в процеса на вземане на политически и бизнес решения представлява недостатък; поради това призовава държавите членки да въведат мерки за положителна дискриминация, например законодателство относно системите за равенство и квоти за половете;
70. подчертава факта, че напредъкът по отношение на намаляването на разликата в заплащането на жените и мъжете е изключително бавен; отбелязва, че прилагането на принципа на равно заплащане за равен труд и за труд с равна стойност е от решаващо значение за постигането на равенство между половете; настоятелно призовава Комисията да преразгледа незабавно Директива 2006/54/ЕО и да предложи изменения към нея в съответствие с член 32 от директивата и въз основа на член 157 от ДФЕС, като следва подробните препоръки, отправени в приложението към резолюцията на Парламента от 24 май 2012 г.;
71. подчертава факта, че съкращенията в областта на обществените услуги за предоставяне на грижи за деца оказват пряко въздействие върху икономическата независимост на жените; изтъква, че 28,3% от липсата на активност и полагането на труд на непълно работно време от жените през 2010 г. се обясняват с липсата на услуги за предоставяне на грижи, в сравнение с 27,9 % през 2009 г.; отбелязва, че през 2010 г. заетостта при жените с малки деца в ЕС е с 12,7 % по-ниска от тази при жените без деца, увеличение от 11,5 % през 2008 г.;
72. изразява съжаление във връзка с факта, че основните права на по-възрастните жени твърде често се нарушават, включително съществува висок брой на случаи на насилие, физическо насилие, емоционален тормоз и финансови злоупотреби в няколко държави членки; призовава Комисията и държавите членки да предприемат по-нататъшни действия, за да защитят възрастните жени от всякакви форми на злоупотреба, включително и от лошо отношение в домовете за възрастни хора;
73. счита, че жените с увреждания страдат от двойна дискриминация поради техния пол и тяхното увреждане; поради това призовава Комисията и държавите членки да предприемат мерки за опазване и защита на основните права на жените с увреждания в ЕС.
74. призовава Комисията и държавите членки да се ангажират по-решително, за да се сложи край на сексистките стереотипи в медиите, особено в областта на рекламата, като се има предвид решаващата роля, която те могат да играят за трансформирането на колективните представи за ролите на мъжете и жените;

75. призовава Комисията и държавите членки да повишават осведомеността и знанията на гражданите относно всички техни права, залегнали в Хартата, и да насърчават демокрация с широко участие на гражданите, като поддържат непрекъснат диалог с гражданското общество, съответните НПО и организациите на жените; призовава по-специално организациите на жените да споделят своя безценен експертен опит по отношение на все още съществуващите стереотипи и дискриминация, тъй като жените винаги са били най-уязвимите жертви;
76. призовава за по-голяма ангажираност на институциите на ЕС и за подобрен многостранен диалог относно предизвикателствата, пред които са изправени по-възрастните хора, при пълно спазване на правата на човека;

Солидарност

77. подчертава, че финансовата и икономическа криза и мерките, предприети за преодоляването им, засегнаха в по-голяма степен и понякога драматично най-бедните и най-нуждаещите се прослойки в обществото, както е отразено в документа на комисаря по правата на човека на Съвета на Европа, озаглавен „Опазване на правата на човека във времена на икономическа криза“, в който се споменават групи, изложени на риск от социална маргинализация като мигранти, лица, търсещи убежища, роми, жени и деца; посочва, че през 2012 г. една четвърт от населението в ЕС с 28 държави членки е в риск от бедност или социално изключване; призовава за специално внимание и подходящи, и по-решителни мерки с цел преодоляване на тази ситуация и борба с неравенствата и бедността; осъжда изказванията на политици, които са склонни да превръщат тези групи от населението в изкупителни жертви; изразява загриженост във връзка с факта, че икономическата и социалната криза поставиха основните права, принципа на правовата държава и демократичните ценности на изпитание както на национално, така и на наднационално равнище;
78. подчертава факта, че социалните права са основни права, признати от международните договори, ЕКПЧ, Хартата на основните права на ЕС и Европейската социална харта; подчертава, че тези права трябва да бъдат защитени както в правото, така и на практика, за да се гарантира социална справедливост, особено в периоди на икономическа криза и мерки за строги икономии; подчертава значението на правото на достойнство, професионална свобода и правото на труд, правото на недопускане на дискриминация, включително въз основа на националност, защита в случай на неоснователно уволнение, правото на здравословни и безопасни условия на труд, социална сигурност и социалното подпомагане, правото на здравно обслужване, свободата на движение и пребиваване, правото на защита срещу бедността и социалното изключване чрез предоставяне на ефективен достъп до заетост, подходящо жилищно настаняване, обучение, образование, култура, социална и медицинска помощ, и по отношение на възнаграденията и социалните помощи, гарантиращи достоен стандарт на живот на работниците и членовете на техните семейства, както и на други условия на заетост и условия на труд, автономност на социалните партньори, както и свободата да се присъединяват към национални и международни асоциации за на защита на икономическите и социалните интереси на работниците и на

колективно договаряне;

79. препоръчва на всички държави членки възможно най-скоро да отменят оставащите резерви относно Европейската социална харта; счита, че Парламентът следва да насърчава постоянен диалог относно постигнатия напредък в тази връзка; счита, че позоваването на ЕСХ в член 151 от ДФЕС следва да бъде използвано по-ефективно, например чрез включване на проверка на социалните права в оценката на въздействието на Комисията и на Парламента;
80. призовава за по-твърди действия, за да се помогне на бездомните лица и да им се осигури подслон и подкрепа, осъжда закони и политики на национално или местно равнище, които криминализират тези лица, които са в по-голяма нужда, особено във време, когато продължаващата финансова и икономическа криза тласка все повече хора в уязвимо положение на улицата, тъй като това представлява крещящо и нехуманно нарушение на основните права;
81. подчертава необходимостта да се гарантира, че мерките за преодоляване на кризата са съвместими с ценностите и целите на Съюза, и по-специално да се гарантира зачитане на принципите на правовата държава при действията на Съюза в най-засегнатите от въздействието на кризата държави от еврозоната;
82. повтаря призива си към Съвета, като неотложен въпрос, за включване на темата относно достъпа на най-бедните до всички основни права на човека сред тематичните области на следващата многогодишна рамка на Агенцията за основните права;
83. изразява съжаление, че в някои държави членки продължават да действат преходни правила относно свободното движение на работници; подчертава, че опасенията за отрицателни последици от трудовата миграция са неоснователни; посочва, че оценките показват увеличение в дългосрочен план от почти 1 % на БВП на държавите от ЕС-15 в резултат от мобилността след разширяването (в периода 2004 — 2009 г.)¹;
84. отбелязва, че прикаченият в последно време етикет на свободното движение, с което то се обявява за миграция с цел възползване от системите за социална сигурност не се основава на факти²; подчертава, че дискриминацията е основна пречка, която спъва упражняването на основните права от страна на европейските граждани; подчертава, че гражданите на ЕС, които пребивават постоянно в друга държава членка, се ползват от правото на равно третиране по отношение на

---

¹ Заетост и социални промени в Европа (2011 г.), глава 6: Трудовата мобилност в ЕС и въздействието на разширяването, стр. 274.

² Вж. „A fact finding analysis on the impact on the Member States' social security systems of the entitlements of non-active intra-EU migrants to special non-contributory cash benefits and healthcare granted on the basis of residence (Анализ за установяване на фактите относно последиците върху системите за социално осигуряване на държавите членки на правата на специални парични обезщетения, независещи от вноски, и здравеопазване, предоставяни на неактивни мигранти в ЕС на основание местожителство), ГД „Заетост“, окончателен доклад, внесен от ICF GHK съвместно с Мильо ООД (Milieu Ltd.), 14 октомври 2013 г.

социалното осигуряване съгласно Регламент (ЕО) № 883/2004;

85. изтъква необходимостта Комисията и държавите членки да засилят работата си по развитието и гарантирането на трудовите права и основните социални права като ключова стъпка към осигуряване на равно третиране, достойни работни места и заплащане, гарантиращо жизнен минимум в Европейския съюз;
86. призовава Комисията и държавите членки да признаят, че правото на работниците на безопасни и здравословни условия на труд, заложено в член 3 от Европейската социална харта, е съществено важно, за да могат работниците да имат възможността да живеят достойно и за да се гарантира спазването на техните основни права;
87. подчертава значението на ролята на социалните партньори в колективното договаряне за защита на основните права и равното третиране на работниците, особено що се отнася до младите хора, жените, лицата с увреждания и други групи в неравностойно социално положение на пазара на труда;

Гражданство

88. подчертава, че влизането в сила на Договора от Лисабон и на Хартата на основните права, както и нарастващите очаквания на гражданите и гражданското общество — както беше демонстрирано при неуспеха на АСТА и скандалите със следенето — налагат засилване и задълбочаване на демократичната и институционална прозрачност и откритост в Съюза, по-специално в неговите институции, органи, служби и агенции, и в неговите държави членки; изразява становището, че прозрачността и откритостта са ключови принципи, които трябва да бъдат допълнително укрепвани и насърчавани, за да се гарантира доброто управление и пълноценното участие на гражданското общество в процеса на вземане на решения в ЕС;
89. изразява съжаление относно блокирането на преразглеждането на Регламент (ЕО) № 1049/2001 относно правото на достъп до документи и информация; призовава Съвета и Комисията да възобновят работата си по преразглеждане на този регламент, въз основа на предложенията на Парламента с цел да се гарантира по-голяма прозрачност в процеса на вземане на решения в ЕС и подобрен достъп до документи за граждани на ЕС; призовава всички институции, служби, органи и агенции на ЕС да приложат изцяло Регламент 1049/2001, както се изисква от Договора от Лисабон, и отбелязва, в светлината на съдебната практика на Съда на ЕС и от жалбите до омбудсмана, че това не се изпълнява; призовава Съвета и Комисията да предприемат едновременно необходимите мерки за гарантиране на прозрачност при информиране на широката общественост относно начините, по които се използва финансирането, предоставено на държавите членки от страна на ЕС;
90. подчертава, че правото на добра администрация предполага също задължение на органите да информират гражданите за техните основни права и да помагат на най-нуждаещите се лица да им бъдат разяснени техните права, както и да им оказват подкрепа с оглед тези права да бъдат спазвани;

91. припомня, че гражданството предполага правото на всяко лице да участва в обществения живот на държавата по пребиваване по силата на член 21 от Всеобщата декларация за правата на човека; припомня, че европейското гражданство не се ограничава само до правото на гражданите да избират и да бъдат избирани в общински и европейски избори, нито до упражняването на техните права по отношение на свободно движение и пребиваване, колкото и съществено да е тяхното значение; следователно подчертава, че европейското гражданство предполага способността на всеки жител на територията на Съюза да участва активно и без дискриминация в демократичния, политическия, социалния и културния живот на държавата членка, в която пребивава, и да упражнява всички основни политически, граждански, икономически, културни и социални права и свободи, признати от Европейския съюз;
92. обръща внимание на необходимостта да се организират информационни и образователни кампании с цел популяризиране сред гражданите на ценностите и целите на Съюза, и по-специално призовава за възможно най-широко разпространение на текста на съответните членове от ДЕС и от Хартата на основните права;
93. приветства решението 2013 година да бъде обявена за Европейска година на гражданите; при все това призовава Комисията, заедно с държавите членки, да продължат да информират гражданите на ЕС за техните права, така че да могат напълно да се възползват от гражданството си в ЕС;
94. призовава държавите членки да започнат информационни кампании за информиране на гражданите на ЕС относно правото им да избират и да бъдат избирани; призовава за извършването на необходимата реформа на европейските избирателни процедури във всички държави членки с цел насърчаване на активното гражданство на ЕС; призовава държавите членки да насърчават гражданите да участват активно чрез граждански инициативи и да упражняват правото си на петиции, както и правото да подават жалби до Европейския омбудсман;
95. припомня значението на работата на Европейския омбудсман за правата на физическите лица; подчертава, че независимостта на омбудсмана е важно средство за гарантиране на доверие в работата му и следователно призовава да бъде изменен неговият статут, така че членовете на органа по назначаването на омбудсмана, независимо дали са бивши или действащи членове, официално да не бъдат допустими да се кандидатира за поста;
96. подчертава, че правото на свободно движение и пребиваване на европейските граждани и на техните семейства, както и свободата на професия и правото на започване на работа, установени в Договорите и гарантирани от Директивата за свободното движение, е сред основните права на европейските граждани и представлява важна икономическа полза за приемащите държави, като допринася за справянето с несъответствието между умения и работни места и помага за компенсиране на демографския дефицит на Европейския съюз; подчертава факта, че директивата вече предвижда изключения и ограничения на правото на

свободно движение; отхвърля всеки опит за преразглеждане на достиженията на правото в тази област и призовава всяко нарушение на правилата да се отнася до Съда на Европейския съюз;

Правосъдие

97. подчертава, че независимото, равноправно, ефикасно, безпристрастно и справедливо правораздаване, осъществявано в разумни срокове, е от съществено значение за демокрацията и принципите на правовата държава, както и за доверието в тях; изразява своята загриженост по повод многобройните случаи на нарушения в тази област, за което свидетелства броят на присъдите от Европейския съд по правата на човека; призовава държавите членки да прилагат изцяло решенията на Съда; подчертава, че никаква безнаказаност, основана на позиция на власт, сила или влияние върху лица или на съдебни или политически органи, не може да бъде толерирана в ЕС;
98. признава значението за достъпа до правосъдие на съществуването, наред със съдилищата, на такива несъдебни и квазисъдебни институции като националните институции за защита на правата на човека, органите по въпросите на равенството, институциите на омбудсмана и органите за защита на личните данни, както и други подобни институции в областта на правата на човека; в този контекст подчертава, че национални институции за правата на човека следва да бъдат назначени или създадени във всички държави членки с цел тяхното пълно акредитиране по така наречените Принципи от Париж (принципи, отнасящи се до статута и функционирането на националните институции за защита и насърчаване на правата на човека, Резолюция на Общото събрание на ООН 48/134, 20 декември 1993 г.); подчертава, че от изискването за пълна независимост биха се ползвали и други институции, в чиито задачи попадат правата на човека;
99. настоятелно призовава Агенцията на Европейския съюз за основните права, в сътрудничество със специалния докладчик на ООН в тази област, да извърши проучване на специалните закони и производства, основаващи се на съображения за борба срещу тероризма, и на тяхното съответствие с основните права; отхвърля всякаква извънредна процедура, която очевидно създава неравновесие в позициите на обвинението и защитата при съдебни производства, като например тайните изслушвания или тайните присъди, или които предоставят на правителствата специални правомощия за цензура на медиите или позволяват тайно наблюдение на населението; отбелязва със съжаление, че политиките за борба срещу тероризма постепенно разпростират своя обхват върху все по-голям брой престъпления и нарушения, което води по-специално до увеличаване на броя на бързите съдебни производства, минималните присъди, които не могат да бъдат намалени, и до нарастване на наблюдението и поддържането на регистри на населението;
100. призовава Комисията да продължи работата си в областта на наказателното правосъдие и прилагането на пътната карта относно процесуалните гаранции, и призовава държавите членки да приемат по-амбициозна позиция в тази област;
101. приветства доклада на Агенцията на Европейския съюз за основните права

относно достъпа до правосъдие в случаите на дискриминация в ЕС и подчертава, че получаването на достъп до правосъдие често е сложна и тромава процедура; счита, че подобренията могат да включват улесняване на процедурите и засилена подкрепа за тези, които търсят правосъдие;

102. отбелязва информационното табло на ЕС, издадено от Комисията, което за съжаление обхваща само въпроси от гражданското, търговското и административното право, независимо от факта, че Парламентът поиска то да включва и въпроси от наказателното право, основните права и принципите на правовата държава; следователно призовава информационното табло да бъде развито, така че да обхваща също и тези области; подчертава, че то следва да бъде включено в новия механизъм от Копенхаген и в европейския политически цикъл относно прилагането на член 2 от ДЕС; подчертава също така, че подобряването на функционирането на съдебните системи не може да се ограничава до целта за повишаване на привлекателността на дадена държава за инвеститорите и предприемачите и да бъде насочено най-вече към ефективността на съдебните производства, а следва също така да бъде насочено към запазване на правото на справедлив съдебен процес и зачитане на основните права;
103. настоятелно призовава Комисията да разгледа ефективното прилагане в ЕС на правото на достъп до правосъдие в контекста на правото на всеки човек от настоящите и бъдещите поколения да живее в среда, подходяща за неговото здраве и благополучие;
104. изразява своята загриженост относно политизирането на конституционните съдилища в някои държави членки и напомня изключителната важност на една независима съдебна система;
105. счита, че настоящите политики по отношение на наркотиците следва да бъдат спешно преразгледани, тъй като не са постигнали заявените от тях цели и тъй като настоящият подход, който се основава на криминализиране и затвор, води само до допълнително стигматизиране и маргинализиране, както и до претоварване на съдебната система и затворите, вместо да спасява човешки живот и да оказва конкретна помощ на злоупотребяващите с наркотици; следователно призовава за преразглеждането — на национално, европейско и международно равнище — на законите и политиките, въз основа на по-рационален подход, основаващ се на основните права, медицински грижи и намаляване на вредите;

o

o o

106. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки и държавите кандидатки, на Съвета на Европа и на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа.

6.12.2013

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

на вниманието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

относно положението с основните права в Европейския съюз през 2012 г.
(2013/2078(INI))

Докладчик по становище: Адам Коша

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че член 18 от Договора за функционирането на Европейския съюз забранява всякаква дискриминация на основание на гражданство, била тя пряка или непряка;
- Б. като има предвид, че съгласно член 151 от Договора за функционирането на Европейския съюз Съюзът има за цел насърчаването на заетостта, подобряването на условията на живот и труд, така че да се постигне тяхното хармонизиране — като същевременно се поддържа подобряването, осигуряването на подходяща социална закрила, диалогът между мениджмънт и работници и развитието на човешките ресурси с оглед на трайно високо равнище на заетост и борба с изключването от социалния живот;
- В. като има предвид, че правото на свобода на събрания и сдружаване е заложено в член 12 от Хартата на основните права и че автономността на социалните партньори трябва винаги да се зачита съгласно член 152 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
- Г. като има предвид, че всеки, който пребивава и се придвижва законно на територията на Европейския съюз има право на обезщетения за социална сигурност и на социални придобивки съгласно член 34 от Хартата на основните права;
- Д. като има предвид, че правото на колективни преговори и действия е основно право съгласно член 28 от Хартата на основните права;

1. припомня своята резолюция от 25 октомври 2011 г. относно мобилността и интеграцията на хората с увреждания и Европейската стратегия за хората с увреждания за периода 2010 — 2020 г., която призовава за пълно спазване на Хартата на основните права на Европейския съюз;
2. посочва, че е необходимо да се укрепи защитата на основните права, за да се запази доверието в институциите на Европейския съюз; подчертава, че Съюзът трябва да допринесе за запазването и развитието на тези общи ценности съгласно Договорите и Хартата на основните права; подчертава, че следва да се провежда ясен и систематичен процес на оценка за гарантиране на съответствие с Договорите;
3. посочва, че въпросите, свързани с Договорите и вторичното законодателство, включително прилагането на Хартата на основните права и сферата на заетостта¹, са под юрисдикцията на Съда на Европейския съюз и че при решаване на спорове той трябва да действа по подходящ, прозрачен и справедлив начин („право на справедлив съдебен процес“); подчертава, че Съдът на Европейския съюз е длъжен да използва Хартата на основните права като тълкувателно ръководство в съдебните спорове относно социалните и трудовите права и че такива спорове могат да приемат формата на правни действия чрез преюдициални запитвания от националните съдилища (член 267 от ДФЕС), оспорващи прилагането на правото на Съюза от страна на държавите членки, за което те считат, че нарушава основните социални права на работниците, залегнали в Хартата на основните права; приветства предложението на Комисията да се създаде нов механизъм за насърчаване на ценностите, заложи в член 2 от Договора за Европейския съюз;
4. счита, че за да се използва напълно потенциалът на Договорите, е необходимо да се направят обективни и сравнителни оценки на прецизно балансираните индивидуални и колективни трудови права, като се разглежда националното законодателство, при зачитане на националните правомощия;
5. подчертава, че финансовата и икономическа криза и мерките, предприети за преодоляването ѝ, засегнаха сериозно най-бедните и най-нуждаещите се групи от населението, а не тези, чиито безотговорни действия предизвикаха кризата; призовава за предприемане на по-решителни мерки, за да се коригира тази ситуация и за да не се повтори тя никога;
6. посочва, че Европейският парламент сам е подчертавал, че действащите понастоящем Договори вече дават на ЕС значителна компетентност в областта на основните права²; отбелязва, че разпоредбите на Хартата на основните права съгласно член 51 от нея се отнасят за държавите членки по отношение на всеки въпрос, по който те прилагат правото на Съюза, включително по въпроси като борбата с дискриминацията, здравословните и безопасни условия, социалното приобщаване и правото на социално подпомагане и подпомагане във връзка с жилищното настаняване;

---

¹ Членове 16 и 22 от Хартата на основните права на Европейския съюз по дело C-202/11, решение на Съда от 16 април 2013 г. Anton Las/PSA Antwerp.

² Работен документ II относно положението с основните права в Европейския съюз през 2012 г., докладчик Луи Мишел, стр. 2.

7. припомня на институциите на Европейския съюз, че за да се опазват и прилагат правата на човека, са необходими гаранции, заложи в Договорите, както и подходящи процедури, заложи в правото на ЕС, включително във вторичното законодателство;
8. припомня своята резолюция от 4 юли 2013 г. относно въздействието на кризата върху достъпа на уязвими групи до грижи, в която Парламентът призова държавите членки да извършат оценки на въздействието, за да гарантират, че мерките, които биха могли да окажат въздействие върху най-уязвимите, са в съответствие с принципите, заложи в Хартата на основните права, и с Директива 2000/43/ЕО относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход, както и с Директива 2000/78 за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите; счита, че мерките за строги икономии не следва при никакви обстоятелства да лишават гражданите от достъп до основни социални и здравни услуги и основни права;
9. подчертава нуждата от общо хоризонтално законодателство против дискриминацията с цел да се премахнат пречките пред свободното движение; призовава Съвета да престане да блокира внесеното от Комисията предложение;
10. отбелязва, че Тройката е довела държавите, участващи в програмата, до дълбока рецесия чрез упражняване на натиск за замразяване на заплатите; подчертава, че автономността на социалните партньори трябва да бъде винаги защитавана и насърчавана в съответствие с Договора;
11. припомня своята резолюция от 14 септември 2011 г. относно стратегия на ЕС за борба срещу бездомността, с която настоятелно призовава Агенцията на ЕС за основните права да засили работата си по последиците от крайната бедност и социалното изключване по отношение на достъпа до основните права и тяхното ползване, като се има предвид, че упражняването на правото на социално подпомагане и подпомагане във връзка с жилищното настаняване е от критично значение за ползването на пълния обхват други права, включително политически и социални права; призовава Комисията да наблюдава отблизо дали в държавите членки се зачитат основни права като човешкото достойнство и да направи всичко възможно за незабавно прекратяване на криминализирането на бездомните;
12. припомня своята резолюция от 15 декември 2011 г. относно междинния преглед на Европейската стратегия за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2007 — 2012 г., в която Парламентът посочва, че правото на достъп до здравеопазване представлява основно право, както и че всички работници следва да имат правна гаранция за условия на труд, зачитащи тяхното здраве, безопасност и достойнство;
13. подчертава правото на работниците, работещи в друга държава от ЕС, на равно третиране с местните работници по отношение на заетост, заплащане и други условия на труд, без да има нужда да кандидатстват за разрешително за работа, както и относно данъчни облекчения, право на преносимост на социалноосигурителни обезщетения, събиране на семейството, както и право на образование на техните деца;

14. настоятелно призовава Комисията да наблюдава прилагането на Директива 2000/78/ЕО за равно третиране в областта на заетостта, включително на разпоредбите на член 9 от нея относно правните средства за защита и защитата на права, и да открива процедури за нарушение срещу държавите членки, които не я прилагат; призовава Комисията да укрепи правото на процесуално представителство по трудови спорове;
15. подчертава, че координацията на социалното осигуряване е предпоставка за свободно движение; призовава Комисията да представи предложение за промяна на Регламент (ЕО) № 883/2004 с цел прехвърлянето в друга държава на обезщетенията за безработица да се увеличи на задължителни шест месеца вместо три;
16. отбелязва, че трансграничните пазари на труда и мобилността в рамките на ЕС като цяло стават все по-важни; посочва обаче липсата на информация относно правилата и разпоредбите, приложими в трудовата сфера, включително трудови права, условия на труд и социално осигуряване; подчертава, че предоставянето на подходяща информация (напр. подготвителните действия за създаване на информационни центрове за командировани работници) е предпоставка за това, тези работници да могат да упражняват правото си на свободно движение;
17. подчертава необходимостта от европейска рамка за качество на стажовете, която да посочва правата и задълженията и на двете страни, да насърчава мобилността и да защитава стажантите от експлоатация;
18. изразява съжаление, че в някои държави членки продължават да действат преходни правила относно свободното движение на работници; подчертава, че опасенията за отрицателни последици от трудовата миграция са неоснователни; посочва, че оценките показват увеличение в дългосрочен план от почти 1 % на БВП на държавите от ЕС-15 в резултат от мобилността след разширяването (в периода 2004 — 2009 г.)¹;
19. отбелязва, че обявяването в последно време на свободното движение за миграция с цел възползване от системите за социално осигуряване не се основава на факти²; подчертава, че дискриминацията е основна пречка, която спъва упражняването на основните права от страна на европейските граждани; подчертава, че гражданите на ЕС, които пребивават постоянно в друга държава членка, се ползват от правото на равно третиране по отношение на социалното осигуряване съгласно Регламент (ЕО) № 883/2004;
20. изтъква необходимостта Комисията и държавите членки да засилят работата си по

---

¹ Заетост и социални промени в Европа (2011 г.), глава 6: Трудовата мобилност в ЕС и въздействието на разширяването, стр. 274.

² Вж. A fact finding analysis on the impact on the Member States' social security systems of the entitlements of non-active intra-EU migrants to special non-contributory cash benefits and healthcare granted on the basis of residence (Анализ за установяване на фактите относно последиците върху системите за социално осигуряване на държавите членки на правата на специални парични обезщетения, независещи от вноски, и здравеопазване, предоставяни на неактивни мигранти в ЕС на основание местожителство), ГД „Заетост“, окончателен доклад, внесен от ICF GHK съвместно с Milieu Ltd., 14 октомври 2013 г.

развитието и гарантирането на трудовите права и основните социални права като ключова стъпка към осигуряване на равно третиране, достойни работни места и заплащане, гарантиращо жизнен минимум, в Европейския съюз;

21. призовава Комисията и държавите членки да признаят жертвите на всички форми на трудова експлоатация, недеklarиран труд, принудителен труд, трафик на работници и всички други форми на нарушаване на трудовите права за жертви на експлоатация в нарушение на основните човешки права на работниците;
22. подчертава необходимостта държавите членки да засилят инспекциите на труда с цел ефективна борба с трафика на работници, принудителния труд, експлоатацията на работници, недеklarирания труд и други форми на нарушаване на основните човешки права на работниците;
23. призовава Комисията и държавите членки да признаят, че правото на работниците на безопасни и здравословни условия на труд, заложено в член 3 от Европейската социална харта, е съществено важно, за да могат работниците да имат възможността да живеят достойно и за да се гарантира спазването на техните основни права;
24. подчертава значението на ролята на социалните партньори в колективното договаряне за защита на основните права и равното третиране на работниците, особено що се отнася до младите хора, жените, лицата с увреждания и други групи в неравностойно социално положение на пазара на труда.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	5.12.2013
Резултат от окончателното гласуване	+: 33 -: 1 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Inês Cristina Zuber
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Evelyn Regner, Csaba Sógor

29.11.2013

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ И РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ

на вниманието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

относно положението с основните права в Европейския съюз през 2012 г.
(2013/2078(INI))

Докладчик по становище: Андигони Пападопулу

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по правата на жените и равенството между половете приканва водещата комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- като взе предвид Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 1979 г.,
- като взе предвид Европейския пакт за равенство между половете (2011—2020 г.), приет от Съвета на Европейския съюз през март 2011 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 21 септември 2010 г., озаглавено „Стратегия за равенство между жените и мъжете 2010—2015 г.“ (COM(2010)0491),
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието срещу жени и домашното насилие от 7 април 2011 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 5 април 2011 г. относно приоритетите и очертаването на новата политическа рамка на ЕС за борба с насилието срещу жени¹ и своята резолюция от 6 февруари 2013 г. относно 57-мата сесия на Комисията по статута на жените към ООН (КСЖ): Премахване и предотвратяване на всички форми на насилие срещу жените и момичетата²
- като взе предвид своята резолюция от 24 май 2012 г. с препоръки към Комисията

---

¹ ОВ С 296 Е, 2.10.2012 г., стр. 26.

² Приети текстове, P7_TA(2013)0045.

относно прилагането на принципа за равно заплащане на мъжете и жените за равен труд или за труд с равна стойност¹,

- А. като има предвид, че равенството между мъжете и жените е основно право и общ принцип на ЕС, и като има предвид, че въпреки постигнатия през годините напредък, равенството между половете продължава да бъде все още непостигната цел;
  - Б. като има предвид, че политическата ориентация за справяне с икономическата и финансовата криза е в ущърб на жените, тъй като се характеризира с драстични съкращения на разходите за общественото здравеопазване и услугите, свързани със социалните грижи в по-голямата част от държавите членки, и доведе до осезаеми намаления в отпускането на финансиране, както на национално, така и на европейско равнище, за инициативи за насърчаване на правата на жените;
  - В. като има предвид, че насилието, основано на пола, продължава да бъде сериозно и неприемливо нарушение на правата на човека; като има предвид, че трябва да бъдат предприети важни стъпки на европейско и на национално равнище, за да се елиминира това явление и решително да се смекчат неговите странични ефекти;
  - Г. като има предвид, че бедността, неравенството между половете и стереотипите по отношение на пола увеличават риска от насилие и други форми на експлоатация, включително трафик на жени и проституция, и възпрепятстват пълното участие на жените във всички сфери на живота;
  - Д. като има предвид, че равното заплащане за равностоен труд е основен принцип в ЕС, залегнал в Договора от Рим от 1957 г.; като има предвид, че през 2010 г. заплащането на жените в ЕС все още беше средно с около 16,4 % по-ниско от това на мъжете за една и съща работа, като има предвид, че разликата в заплащането варира в различните държави членки, като в някои от тях надвишава средно 22 % през 2011 г.;
1. призовава Комисията и държавите членки да вземат под внимание потребностите на жените и въпросите, които са повод за загриженост сред тях, наред с другото и чрез сътрудничество с неправителствени организации на гражданското общество и на жените, при изготвянето на законодателството и анализирането на състоянието на основните права в ЕС; подчертава значението на мониторинга и оценката на прилагането на европейското законодателство, свързано с равенството между половете в държавите членки;
  2. призовава държавите членки да гарантират достойни трудови възнаграждения и пенсии, да намалят разликата в заплащането на жените и мъжете, да създадат повече висококачествени работни места за жени, както и да предоставят възможност на жените да се възползват от публични услуги с висок стандарт и да подобрят разпоредбите, свързани със социалното благополучие;
  3. подчертава необходимостта от специална подкрепа и защита за жените и децата,

---

¹ Приети текстове, P7_TA(2012)0225.

които са жертви на основано на пола насилие, включително насилие при близки взаимоотношения, сексуално насилие (изнасилване, сексуално посегателство и сексуален тормоз), трафик на хора, робство и вредни традиционни практики като принудителните бракове, гениталното осакатяване на жени и престъпленията, свързани със „защита на честта“; призовава Комисията и държавите членки да приемат ново законодателство и постоянно да усъвършенстват вече съществуващото законодателство, както и да предприемат конкретни мерки, като например да предоставят повече средства за подслони за жени, и за съдебно преследване на извършителите на насилие и предотвратяване на насилието; подкрепя Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления; призовава Комисията и държавите членки да подпишат и ратифицират Истанбулската конвенция за превенция и борба с насилието срещу жени и домашното насилие;

4. настоятелно призовава Комисията незабавно да предложи всеобхватна стратегия и законодателен акт за борба и изкореняване на насилието срещу жените съгласно поетия ангажимент със Стокхолмската програма и отправеното искане от Парламента в няколко негови резолюции;
5. призовава държавите членки да предприемат действия за справяне с икономическите и социалните причини, които създават условия за насилие срещу жените, като например безработицата, ниските заплати и пенсии, недостигът на жилища, бедността, както и липсващи или неподходящи обществени услуги, по-специално здравеопазване, образование и социално осигуряване;
6. призовава Комисията да засили своите усилия срещу нарушенията на основните права на младите момичета, по-специално срещу индустрията, която възприема младите момичета като сексуален обект и която предизвиква увеличаване на сексуалния трафик на млади момичета в рамките на ЕС;
7. подчертава факта, че разрастващите се пазари на проституция, които са легализирани и институционализирани в някои държави членки, доказано засилват трафика на хора; поради това призовава за мерки, които да отслабят пазарите на проституция, като се въведат санкции за експлоататорите, включително за сводници и потребители на сексуални услуги;
8. призовава държавите членки да гарантират прилагането на национални стратегии за зачитане и защита на сексуалното и репродуктивното здраве на жените и техните права в тази област (СРЗП); подчертава ролята на Съюза за повишаване на осведомеността и насърчаване на най-добрите практики по този въпрос, като се има предвид, че здравето е основно право на човека, абсолютно необходимо за упражняването на други права на човека;
9. призовава Комисията да представи предложение за правна рамка, свързана с множествената дискриминация и междусекторната дискриминация;
10. счита, че недостатъчното представителство на жените в процеса на вземане на политически и бизнес решения представлява дефицит; поради това призовава държавите членки да въведат мерки за положителна дискриминация, например

законодателство относно системите за равенство и квоти за половете;

11. подчертава факта, че напредъкът по отношение на намаляването на разликата в заплащането на жените и мъжете е изключително бавен; отбелязва, че прилагането на принципа на равно заплащане за равен труд и за труд с равна стойност е от решаващо значение за постигането на равенство между половете; настоятелно призовава Комисията да преразгледа незабавно Директива 2006/54/ЕО и да предложи изменения към нея в съответствие с член 32 от директивата и въз основа на член 157 от ДФЕС, като следва подробните препоръки, отправени в приложението към резолюцията на Парламента от 24 май 2012 г.;
12. призовава държавите членки да приемат мерки, насочени към улесняването на съвместяването на личния и професионалния живот, осигуряването на приемлива като цена и достъпна качествена база за полагане на грижи за децата и за уязвимите лица, които се нуждаят от постоянни грижи, защитата на правата на бременните работнички и служителки; призовава Съвета да постигне съгласие относно Директивата за отпуска по майчинство;
13. призовава Комисията да представи законодателно предложение за различните видове отпуск (по бащинство, за осиновяване на дете, за отглеждане на дете и за гледане на родители) с цел подобряване на съвместяването на професионалния, семейния и личния живот, което същевременно би могло да постави край на блокирането от страна на Съвета на Директивата за отпуска по майчинство;
14. подчертава факта, че съкращенията в сферата на публичните услуги за предоставяне на грижи за деца оказват пряко въздействие върху икономическата независимост на жените — 28,3 % от липсата на активност и полагането на труд на непълно работно време от жените през 2010 г. се обясняват с липсата на услуги за предоставяне на грижи, в сравнение с 27,9 % през 2009 г.; през 2010 г. заетостта при жените с малки деца в ЕС е с 12,7 % по-ниска от тази при жените без деца, увеличение от 11,5 % през 2008 г.;
15. изразява съжаление във връзка с факта, че основните права на по-възрастните жени твърде често се нарушават, включително съществува висок брой на случаи на насилие, физическо насилие, емоционален тормоз и финансови злоупотреби в няколко държави членки; призовава Комисията и държавите членки да предприемат по-нататъшни действия, за да защитят възрастните жени от всякакви форми на злоупотреба, включително и от лошо отношение в домовете за възрастни хора;
16. счита, че жените с увреждания страдат от двойна дискриминация поради техния пол и тяхното увреждане; поради това призовава Комисията и държавите членки да предприемат мерки за опазване и защита на основните права на жените с увреждания в ЕС.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	26.11.2013
Резултат от окончателното гласуване	+: 25 -: 2 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Andrea Češková, Edite Estrela, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Antonya Parvanova, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Kent Johansson, Nicole Kiil-Nielsen, Doris Pack, Zuzana Roithová
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Birgit Collin-Langen, Jill Evans, María Irigoyen Pérez

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	13.1.2014
Резултат от окончателното гласуване	+: 31 -: 18 0: 5
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Jan Philipp Albrecht, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Rita Borsellino, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Salvatore Caronna, Philip Claeyns, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Kinga Gál, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, Clemente Mastella, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Nuno Melo, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Jacek Protasiewicz, Carmen Romero López, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Nils Torvalds, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Anna Maria Corazza Bildt, Monika Hohlmeier, Stanimir Ilchev, Jean Lambert, Ulrike Lunacek, Jan Mulder, Carl Schlyter, Marco Scurria
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Katarína Neveďalová